

Illustrer : periodiek voor de alumni van de Universiteit Utrecht

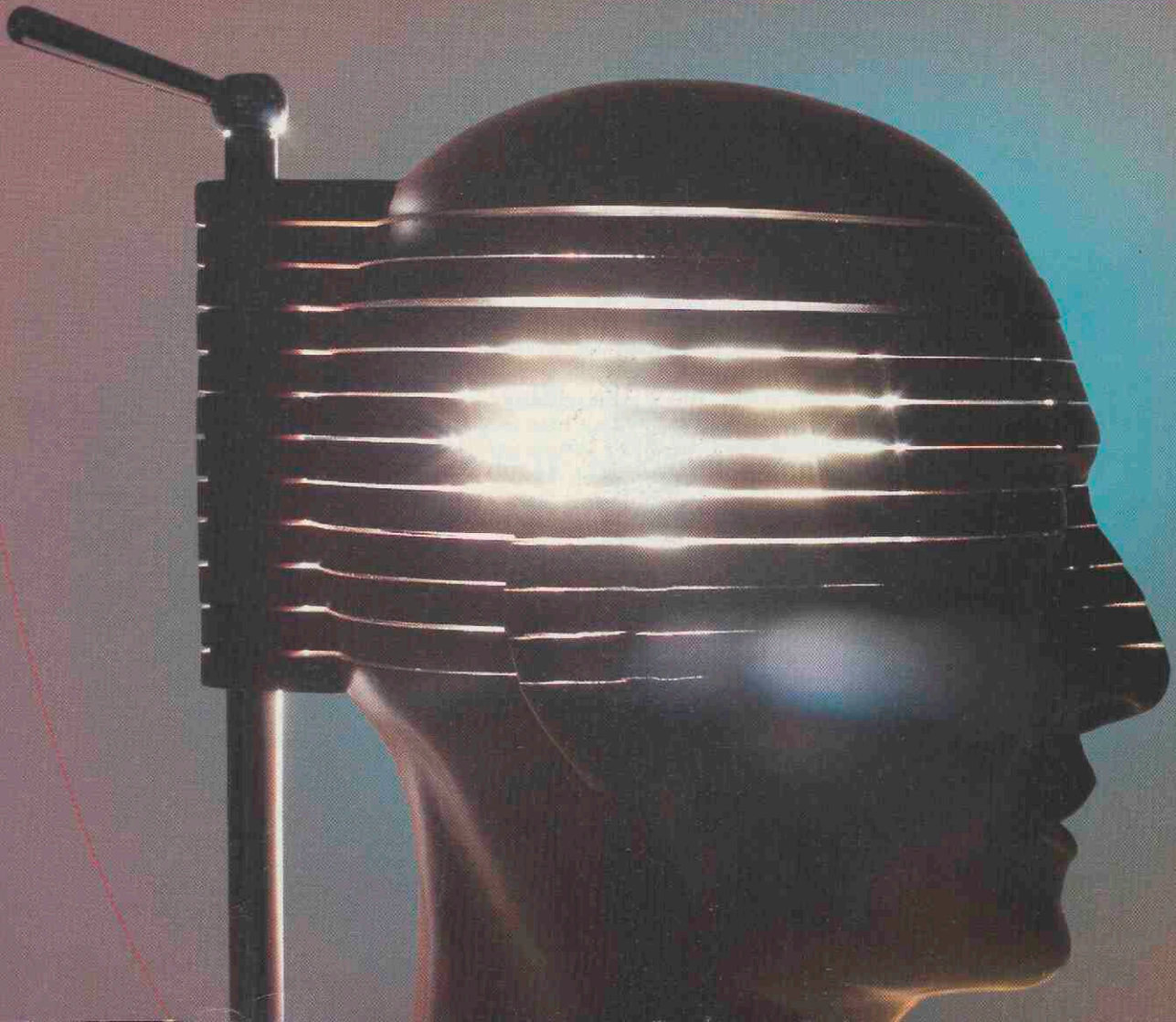
<https://hdl.handle.net/1874/404265>

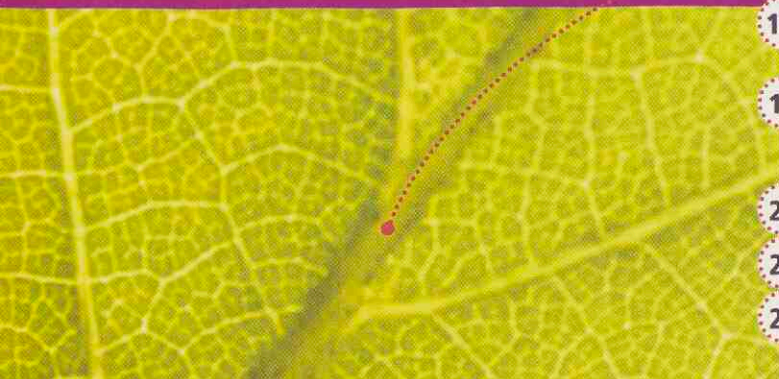
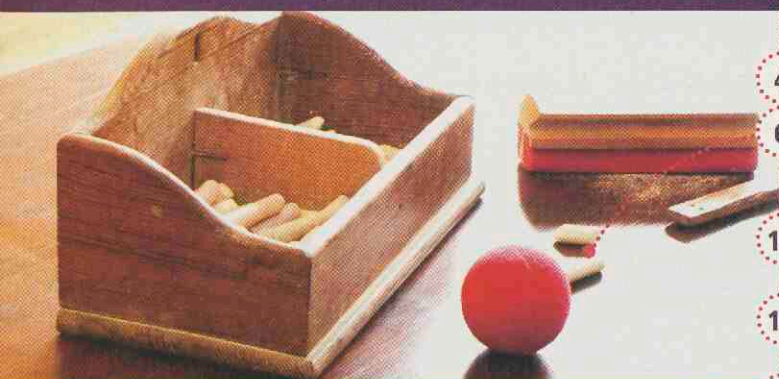
Universiteit Utrecht

Kennis, wat weten we ervan?

WISSENS

INHOUD

4 **Nieuws**

6 **Kennis, wat weten we ervan?**

Drie Utrechtse hoogleraren over het Nederlandse intellect, de macht van kennis en de kunst van de kennisoverdracht.

10 **Uit de Toren**

Een pijnloze hersenscanmethode dankzij Utrechts onderzoek.

11 **De sprong**

Kelly Regterschot over haar baan bij de gemeente Den Haag.

12 **Afgestudeerd in de CKI**

Vier jonge alumni cognitieve kunstmatige intelligentie over hun werk en hun kennisidealen.

14 **De zijsprong**

Veldbioloog Iet Kervel over haar baan als schooljuf.

15 **Column Bas Haring**

15 **Stellingen**

Prikkelende, humoristische en intrigerende stellingen uit Utrechtse proefschriften.

16 **Kennis geven en nemen**

Zes ervaringsdeskundigen over de kunst van het netwerken.

18 **Kiek!**

Een foto met verhaal uit het album van een alumnus.

19 **Lieve Illuster**

Utrechtse deskundigen beantwoorden brandende kwesties van lezers.

20 **U-fonds/Alumnibureau**

22 **Agenda voor alumni**

24 **Pandhof**

Groeten uit Utrecht van Ingmar Heytze en Ivar Pel.

Foto: Marijn Albers

Bestuursvoorzitter Hans Vliegthart neemt afscheid.

Op 17 september neemt hij, na vijf jaar, afscheid als bestuursvoorzitter van het Utrechts Universiteitsfonds en Alumnibureau. Onder zijn bezielende leiding werd de basis van het Utrechtse alumnibeleid gelegd. Een gesprek met prof.dr. Hans Vliegthart.

De universiteit wil trotse alumni

Hij is chemicus en wat je noemt een topwetenschapper: lid van de Zweedse en de Nederlandse Academie van Wetenschappen, en eredoctor aan de universiteiten van Lille, Stockholm en Debrecen (Hongarije). Hij is actief binnen internationale organisaties op zijn vakgebied en lid van de *editorial boards* van vooraanstaande wetenschappelijke tijdschriften. Hij is al een jaar met emeritaat, maar fietst nog steeds dagelijks naar zijn werkruimte in het Kruijtbouw aan de Padualaan. We hebben het over prof.dr. Hans Vliegthart, scheidend voorzitter van het Utrechts Universiteitsfonds. Met zijn activiteiten en uitgebreide netwerk wil hij, zoals hij het zelf uitdrukt, de zichtbaarheid van de Universiteit Utrecht vergroten.

Trots

Zichtbaarheid. Het woord komt regelmatig terug als Vliegthart het heeft over de relatie tussen de universiteit en haar alumni. 'Het hebben van een naam, zichtbaar zijn, bepaalt de mate waarin het een universiteit lukt haar onderwijs en onderzoek draaiende te houden. Een goede naam maakt een universiteit aantrekkelijk voor wetenschappers. Als je aan Harvard kunt gaan werken, dan bedenk je je wel drie keer voor je nee zegt. Een goede naam krijg je mede door een gedegen alumnibeleid. Dat begint op dag één dat studenten de universiteit betreden, door ze te stimuleren de universiteit voortdurend kritisch te volgen; ze uit te dagen bewust bijvakken te kiezen en zo te ontdekken hoeveel de universiteit te bieden heeft. Als je trots bent op je universiteit, dan is het ook niet gek daar financieel aan bij te dragen. Dat werkt niet alleen zo bij Engelse en Amerikaanse universiteiten: in China geven sommige mensen een gebouw aan hun universiteit, mits hun naam erop komt.'

Gouden formule

De afgelopen tien jaar heeft het U-fonds, in nauwe samenwerking met verschillende onderdelen van de universiteit, een stevige basis gelegd voor het alumnibeleid. Dit beleid kreeg goed gestalte met de verschijning van *Illuster*. Vliegthart: 'Een giga-onderneming was het opzetten van het adresbestand. Wie hadden er allemaal in Utrecht gestudeerd? In totaal ging het om zo'n 65.000 adressen.' Verder werd de Universiteitsdag opnieuw vormgegeven: 'Hoogwaardige lezingen in de och-

tend en 's middags uitwaaien over de faculteiten; een gouden formule.' Het succes van deze activiteiten leidde tot nieuwe initiatieven. Utrechtse alumni ontmoeten elkaar nu ook regionaal en internationaal: in New York, Londen en Brussel bijvoorbeeld, maar ook in Indonesië en Zuid-Afrika worden jaarlijks bijeenkomsten gehouden.

Verwijsbureau

Vliegthart heeft al ideeën voor een volgend initiatief: 'Als universiteit moet je je alumni iets bieden. Met een vraag op hun eigen vakgebied weten de meeste alumni hun oud-docenten en vakgenoten wel te vinden. Veel mensen ontwikkelen zich na hun studie echter in een andere richting. Hoe kom je dan in contact met de juiste mensen? Via de website voor alumni moet je een vraag kunnen voorleggen. Vervolgens brengt een speciaal verwijsbureau je in contact met een deskundige. Zo kunnen alumni optimaal gebruikmaken van het kenniscentrum dat de Universiteit Utrecht is.' Zelf komt hij er niet meer aan toe, zijn werk voor het U-fonds zit erop. Zijn wetenschappelijke werk daarentegen nog niet. In oktober is hij, net als vorig jaar, weer gasthoogleraar aan de vooraanstaande Tsinghua-universiteit in Beijing.

Dr. Arie Smit, die op dit moment de portefeuille Studentenzaken beheert binnen het bestuur van het U-fonds, neemt het voorzitterschap van Vliegthart over. De officiële overdracht vindt plaats tijdens de jaarvergadering van het U-fonds op 17 september. Vliegthart treedt nog wel op als spreker op de alumniborrel van 26 november in Utrecht.

[Annemarie van den Hoven]

Het Utrechts Universiteitsfonds - kortweg U-fonds - heeft als doel de groei en bloei van de Universiteit Utrecht te bevorderen. Het subsidieert en ondersteunt activiteiten die niet vanzelfsprekend voortvloeien uit het reguliere universitaire programma. Het U-fonds verstrekt subsidies aan studenten, ontwikkelt alumnibeleid en doet aan fondsenwerving en sponsoring. Ook stelt het bijzondere leerstoelen in. Hans Vliegthart was als portefeuillehouder Bijzondere Leerstoelen binnen het fonds betrokken bij de benoeming van een groot aantal bijzonder hoogleraren.

Europese tolken volgen cursus in Utrecht

Ruim zestig tolken van het Europese Parlement en de Europese Commissie volgen deze zomer een cursus Nederlands bij het James Boswell Instituut van de Universiteit Utrecht. De cursus omvat onder meer verschillende lezingen over de Nederlandse taal, cultuur en actualiteit. Aanleiding voor de cursus is het Nederlandse voorzitterschap van de Europese Raad in de tweede helft van 2004. Actuele Nederlandse onderwerpen zullen dan veelvuldig in de schijnwerpers komen te staan.

Vier nieuwe Utrechtse KNAW-leden

De Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) heeft zestien nieuwe leden gekozen, waaronder vier uit Utrecht. De nieuwe Utrechtse leden zijn prof.dr. Keimpe Algra, hoogleraar antieke en middeleeuwse wijsbegeerte, mw. prof.dr. Pearl Dykstra, hoogleraar verwantschapsdemografie, prof.dr. Wijnand Mijnhardt, hoogleraar geschiedenis na de Middeleeuwen en prof.dr. Ben Scheres, hoogleraar ontwikkelingsbiologie.

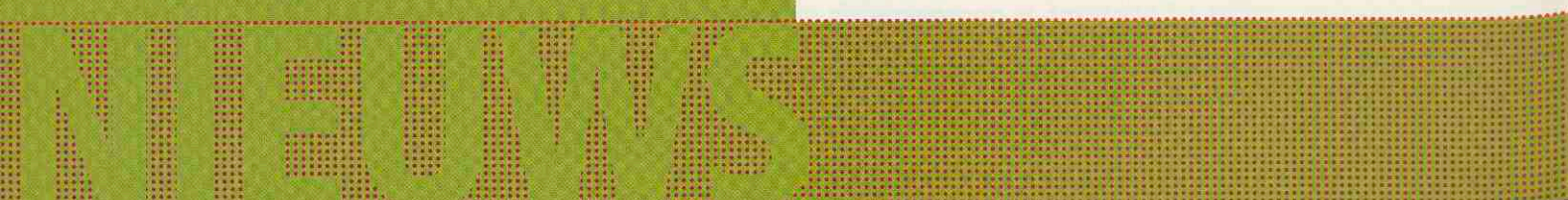
Professional School of the Arts Utrecht

Afgelopen juni heeft de officiële opening plaatsgevonden van PSAU, de Professional School of the Arts Utrecht. PSAU is een samenwerkingsverband van de Universiteit Utrecht en de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht en biedt vanaf september 2004 professionele masterprogramma's op het raakvlak van kunsten en wetenschappen. Zowel de masterprogramma's als het opleidingsconcept van PSAU zijn uniek in Nederland.

Universiteit en hogeschool gaan samenwerken

De Universiteit Utrecht en de Hogeschool van Utrecht gaan intensief samenwerken. Onder het motto 'elk talent telt' creëren zij voor iedere student een passende leerroute in het hoger onderwijs. Een fusie tussen beide instellingen is niet aan de orde.

De Universiteit Utrecht en de Hogeschool van Utrecht streven naar een optimale aansluiting tussen hoger beroeps onderwijs en wetenschappelijk onderwijs. Zo kunnen HvU-studenten zich al tijdens hun opleiding (gedeeltelijk) kwalificeren voor een universitaire opleiding via verzwaarde trajecten en wordt de aansluiting verbeterd voor UU-studenten die naar het hbo willen overstappen. Behalve op het gebied van onderwijs gaan de instellingen ook meer samenwerken op andere terreinen, zoals onderzoek, bedrijfsvoering en studentzaken en het ontwikkelen van gemeenschappelijk internationaal beleid.

Een actueel en uitgebreid nieuws- en agendaoverzicht van de Universiteit Utrecht is te vinden op www.uu.nl/nieuws.

Spinozapremie voor Sinninghe Damsté

Prof. dr. ir. Jaap Sinninghe Damsté, hoogleraar moleculaire paleontologie aan de faculteit Geowetenschappen en tevens verbonden aan het Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee op Texel, is een van de vier winnaars van de Spinozapremie 2004. Volgens kenners is Sinninghe Damsté 'een spin in het web van de geochemie' en leidt hij een van 's werelds beste onderzoeksgroepen op dit gebied. Sinninghe Damsté analyseert organische resten in afzettingsgesteenten: de zogeheten chemische fossielen. Met zijn onderzoek heeft de Utrechtse hoogleraar de afgelopen jaren belangrijke bijdragen geleverd aan de reconstructie van het leven en het klimaat op aarde in prehistorische tijden. De Spinozapremie, de grootste Nederlandse onderscheiding in de wetenschap, bedraagt anderhalf miljoen euro, te besteden aan onderzoek naar keuze. De officiële uitreiking van de premie en het Spinozabeeldje vindt plaats op 3 november 2004.

International Wetlands Conference groot succes

Op maandag 26 juli onthulden Claude Martin, directeur van WWF international, en Yvonne van Rooy, collegevoorzitter van de Universiteit Utrecht, enorme doeken met afbeeldingen van de natuur. Deze actie was het startsein voor de 7th INTECOL International Wetlands Conference. De conferentie, georganiseerd door de Universiteit Utrecht in samenwerking met het Wereld Natuur Fonds, vond eind juli plaats in de Utrechtse Jaarbeurs en werd bezocht door ruim 800 wetenschappers en natuur- en waterbeheerders uit meer dan 80 landen. Een opvallende conclusie van de conferentie was, dat grootschalige projecten voor landaanwinning, ontginning en energiewinning in het verleden onherstelbare schade hebben aangericht aan grote wetlands. Hoewel de projecten economisch voordeel hebben gebracht, zijn ze uitgevoerd zonder dit voordeel af te wegen tegen het economische nadeel van het verlies van natuurlijke functies. Eén van de aanbevelingen van de conferentie was dan ook om in de toekomst te werken met kleinschalige projecten.

Foto: Mireel Sooms

Utrechtse High Potentials krijgen 14 miljoen

Drieëntwintig getalenteerde jonge onderzoekers van de Universiteit Utrecht - tien duo's en een trio - krijgen voor vijf jaar programma-subsidie. De subsidies bedragen maximaal 300.000 euro per jaar. In totaal gaat het om circa 2,75 miljoen euro.

Het initiatief komt voort uit de wens van de Universiteit Utrecht om ook in de toekomst een internationale research-universiteit te blijven. 'Hiervoor zijn nieuwe excellente onderzoeksleiders nodig die op het grensvlak van disciplines kansen zien en verzilveren', zo stelt rector magnificus Willem Hendrik Gispén. 'Het High-Potentials-programma is bedoeld om de volgende generatie onderzoeksleiders kansen te bieden.' Het programma richt zich op onderzoekersduo's uit verschillende onderzoeksgebieden, zodat nieuwe ontwikkelingsrichtingen in het onderzoek kunnen ontstaan.

Junior College Utrecht van start

In september is het Junior College Utrecht begonnen, een uniek tweejarig bètaprogramma voor 5- en 6-vwo'ers dat ontwikkeld is door de Universiteit Utrecht in nauwe samenwerking met twaalf middelbare scholen uit de regio.

Het Junior College biedt getalenteerde en gemotiveerde 5- en 6-vwo'ers een uitdagend bètaprogramma aan in een bijzondere leeromgeving. De deelnemers krijgen twee dagen per week les op de campus van de universiteit in de vakken natuurkunde, scheikunde, wiskunde en biologie. Het is voor het eerst in Nederland dat vwo-leerlingen een deel van het onderwijs structureel buiten de eigen school volgen. Docenten van de Universiteit Utrecht en van de partnerscholen verzorgen samen het onderwijs. Daarmee is het Junior College ook een laboratorium voor onderwijsvernieuwing. Het Junior College biedt komend schooljaar plaats aan 25 scholieren. Dit aantal zal het jaar daarop waarschijnlijk verdubbelen.

Meer informatie: www.jcu.uu.nl.

UIT knalt er IN

Met als thema 'UIT=IN!' ging op maandag 9 augustus de Utrechtse Introductietijd (UIT) van start. Ditmaal met extra veel lawaai, want tijdens de eerste dag van de UIT stond de recordpoging 'meeste deelnemers ballonnen knallen' op het programma. Met succes, want op het Smakkelaarsveld knalden 2204 eerstejaars het oude record uit het Guinness Book of Records van 1603 deelnemers aan gort. Tijdens de UIT hebben ruim 3000 aanstaande studenten van de Universiteit Utrecht en de Hogeschool van Utrecht vier dagen lang kennism gemaakt met hun onderwijsinstelling, de stad Utrecht en elkaar.

Bart Metselaar wint Biobusiness Award

Farmacent Bart Metselaar heeft met het businessplan voor zijn bedrijf Enceladus BV Pharmaceuticals de Biopartner Masterclass Biobusiness Award 2007 gewonnen. De prijs, een bedrag van 40.000 euro, is een initiatief van BioPartner, het stimuleringsfonds voor startende ondernemers in de biotechnologie. Enceladus ontwikkelt een nieuw geavanceerd ontstekingsremmend geneesmiddel: Nanocort[®]. Hiermee kunnen mensen die bijvoorbeeld lijden aan reuma en multiple sclerose effectiever en met minder bijwerkingen behandeld worden.

19 Veni-subsidies voor Universiteit Utrecht

De Nederlandse organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) heeft aan negentien pas gepromoveerde wetenschappers van de Universiteit Utrecht een zogeheten Veni-subsidie toegekend. De onderzoekers zijn geselecteerd vanwege hun opvallende talent voor vernieuwend wetenschappelijk onderzoek. Elke onderzoeker krijgt in totaal maximaal 200.000 euro. Hiermee kan de wetenschapper drie jaar lang onderzoek doen en ideeën ontwikkelen.

Van Oostrom voorgedragen als president KNAW

Prof.dr. Frits van Oostrom, universiteitshoogleraar aan de Universiteit Utrecht, is door het bestuur van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) voorgedragen als nieuwe president. Als Van Oostrom benoemd wordt, zal hij het presidentschap van de KNAW vervullen binnen zijn functie als universiteitshoogleraar.

Alumni worden ambassadeur

Twee alumni van de Universiteit Utrecht zijn recent benoemd tot ambassadeur. Drs. Joke Brand, alumna sociale geografie, is benoemd tot ambassadeur in Oeganda. Mr. Toine van Dongen, alumnus rechtsgeleerdheid, wordt ambassadeur in Zweden.

Olympisch alumna

Drs. Karin Ruckstuhl, 23 jaar oud en pas afgestudeerd aan de faculteit Geowetenschappen, heeft tijdens de Olympische Spelen in Athene deelgenomen aan de meerkamp voor vrouwen. Komend najaar begint Ruckstuhl aan haar promotieonderzoek bij Geowetenschappen.

Weer toename eerstejaars

Eind juli stond de teller van de vooraanmeldingen aan de Universiteit Utrecht op ruim 6200 eerstejaarsstudenten, een stijging van 18% ten opzichte van vorig jaar. De stijging is het sterkst bij de bacheloropleidingen geneeskunde (+177), psychologie (+161) en rechtsgeleerdheid (+114). Het totale marktaandeel van de Universiteit Utrecht stijgt met deze cijfers met 1,3% ten opzichte van vorig jaar en staat nu op 15,6%. Daarmee is de Universiteit Utrecht nog steeds de grootste van Nederland.

De studenten die deze maand aan hun nieuwe collegejaar beginnen zijn gewaarschuwd: Nederland wordt dommer. Tenminste, als we de hoogleraren moeten geloven die de afgelopen tijd in de media hebben geroepen dat Nederland qua kennis het lachertje van de wereld dreigt te worden. Een Albanië aan de Noordzee. Is het werkelijk zo bedroevend gesteld met het Nederlandse intellect? Is kennis macht? En hoe kun je kennis het beste overdragen? Drie Utrechtse professoren geven hun mening.

Robert-Jan Simons: **'Het scheelt als iemand een hoog cabaretgehalte in zijn voordracht heeft'**

Kennis wat weten

Wat voelde hij zich gefrustreerd. Ruud Smits, hoogleraar technologie en innovatie, weet nog goed dat hij voor de eerste keer als docent natuurkunde op de middelbare school een proefwerk nakeek. 'Een week of zes had ik in de klas zo goed mogelijk mechanica proberen uit te leggen', herinnert Smits zich. 'Ik had al dertig keer gevraagd aan mijn leerlingen: hebben jullie het allemaal begrepen? Ja, ze hadden het allemaal begrepen. Het proefwerk dat volgde was niet moeilijk. Maar toen ik het nakeek, had ik de tranen in de ogen. Ze hadden er geen bal van terechtgebracht.'

Het lijkt zo simpel, het overdragen van kennis, maar de praktijk is weerbarstiger. En het lijkt alleen maar moeilijker te worden. Het geweeklaag in den lande over het anti-intellectualisme, de bureaucratie op de universiteiten en de ongeïnteresseerdheid van studenten neemt toe. Toch zijn de ambities in Nederland en in Europa torenhoog. Het kabinet Balkenende II liet de koningin vorig jaar tijdens de Troonrede voorlezen: 'De regering zal actief bijdragen aan het streven van de Unie om de meest concurrerende en dynamische kenniseconomie ter wereld te worden.'

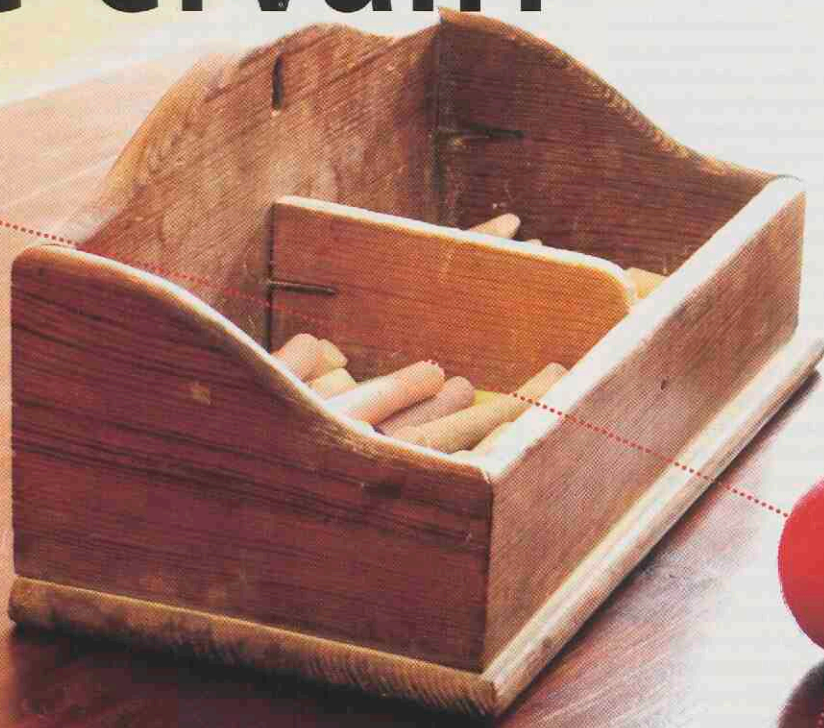
Kennis is macht

Kennis is macht. Het is de stelling waarmee staatsman en filosoof Francis Bacon in 1600 furore maakte. Ruud Smits, lid van het Kennisnetwerk Systeem Innovatie, gelooft heilig in die stelling. Smits: 'Ik vind kennis wel macht, ja. Een van de grote innovaties in het oorlog voeren is bijvoor-

beeld de uitvinding van de stijgbeugel, ergens in de elfde of twaalfde eeuw. Daardoor veranderde de manier van oorlogvoering. Je kon namelijk op je paard blijven zitten met je speer of met je wapen, terwijl je voor die tijd van je paard werd getrokken. Dit was een belangrijke factor in de opkomst van de ridderstand. En omdat paarden geld kostten, kreeg je een heel andere sociaal-economische organisatie van oorlog voeren. Dat kwam dus door die stijgbeugel, door kennis.'

Robert-Jan Simons bezet als onderwijspsycholoog een leerstoel in Utrecht op het gebied van ICT in het onderwijs. Ook hij denkt dat steeds meer macht wordt uitgevochten via kennis. Maar volgens Simons is er anno 2004 sprake van een ander soort kennis dat machtig maakt dan vroeger. 'Ik vind dat het nu vooral gaat om impliciete kennis. Dat is kennis die niet zo makkelijk te beschrijven en niet makkelijk zichtbaar is. Het is kennis die je opdoet in je werk. Ervaringskennis dus. Vorig jaar kwam ik een kunsttaxateur tegen op vakantie. Hij vertelde dat hij kan beoordelen of een schilderij echt is of niet. Op mijn vraag hoe hij dat dan deed, antwoordde hij: "Dat weet ik niet. Ik ga naar zo'n schilderij toe en ik zie in één oogopslag of het echt is. Ik weet niet hoe het werkt, maar ik heb altijd gelijk." In de praktijk gaat het kennelijk veel meer om mensen die ervaringskennis weten te combineren met abstracte, theoretische kennis. Met alleen maar leren ben je er niet. Dat is een nieuwe ontwikkeling van de laatste tijd. Ervaringskennis is een vorm van kennis die we niet zagen, verwaarloosd hebben.'

we ervan?

'Met alleen maar leren ben je er niet. Ervaringskennis wordt steeds belangrijker'

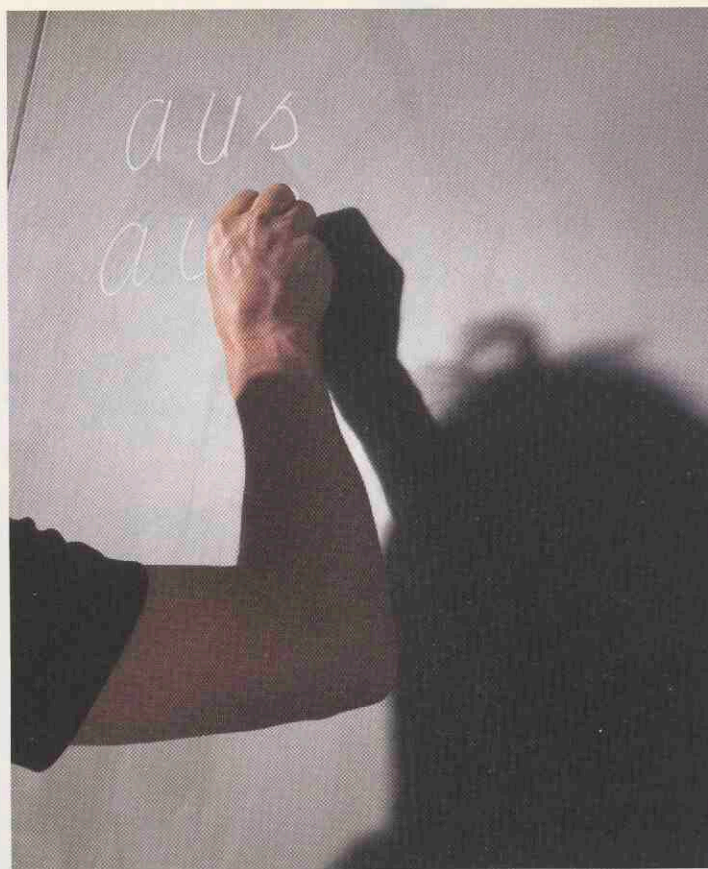
Robert-Jan Simons

Pythagoras

Hoe dan ook is het belangrijk dat kennis zo goed mogelijk wordt overgedragen. Bijna iedereen weet uit eigen ervaring hoe vaak die kennisoverdracht op een jammerlijke mislukking uitloopt. Wie herinnert zich niet de autoritaire wiskundeleraar die vanaf zijn verhoging in het klaslokaal de stelling van Pythagoras tot vervelens toe erin probeerde te stampen? Het was kennis die een halfuur later in de pauze alweer was verdamp, als waterdruppels in een gloeiend hete woestijn. 'De laatste jaren zeggen wij binnen de onderwijs-leerpsychologie: kennisoverdracht kan niet. Dat is een onmogelijkheid', aldus Gellof Kanselaar, kenner van de leerpsychologie. Op zijn kamertje in een van de vele gangen van het Langeveldgebouw maakt hij korte metten met het idee dat het geven van hoorcolleges een effectieve manier van leren is. 'Dat is grotendeels verloren tijd. Een student kan beter een boek gaan lezen', zegt hij over de saaie oervorm van kennisoverdracht. 'Het enige dat je als docent voor een collegezaal kunt doen, is het presenteren van informatie. Kennis is altijd gebaseerd op het mentale handelen van degene die denkt of leert. De voorwaarde om kennis te hebben verworven, is dus altijd een mentale activiteit van de persoon zelf. Informatie wordt pas kennis als je het integreert in wat je al weet. Je moet verbanden leggen, zelf meedenken.' 'Hoe je een zo groot mogelijk effect kunt bereiken met een presentatie? Door in de eerste plaats zo min mogelijk te presenteren, hahaha. En door de studenten te laten werken. Je moet bij een college proberen je publiek, je gehoor op een ander been te zetten. Je moet proberen dingen uit een ander, onverwacht perspectief te schetsen, zodat je je gehoor een beetje losschudt. En het is belangrijk dat er een zekere mate van bevologenheid overkomt, dus de liefde voor het vak. Dat mensen denken: hé, kennelijk is dat vak leuk.'

Overdrachtskunst

Een presentatie in de collegezaal moet dus verrassend en bevologen zijn. Onderwijspsycholoog Robert-Jan Simons is het daar van harte mee eens. Hij gruwet van de klassieke kennisoverdracht, waarbij de alwetende professor letterlijk uit de hoogte de stof laat neerdalen op zijn studenten. Simons: 'Dat is een vorm van collectieve overschatting van de overdrachtsvorm als het ideaal. De student denkt: hij heeft het me verteld, ik heb het gehoord, dus nu weet ik het. Zo werkt het dus niet. Als mensen alleen maar luisteren of alleen maar lezen, dan functioneert de kennis niet.' Simons pleit voor de Belgische manier van kennisoverdracht: 'Belgen beginnen altijd met iets verrassends, iets spannends of iets onverwachts, of ze beginnen met een concrete anekdote over zichzelf. Van jongs af aan zijn ze erop gericht om er meer omheen te praten en het spannend te maken. Dat zit ook in de Belgische cultuur. Wij Nederlanders zijn veel zakelijker: veel rijtjes, veel opsommingen. Het heeft dus allemaal te maken met overdrachtskunst. Dat is ook echt een kunst, geen kunde. Het scheelt echt als iemand een hoog cabaretgehalte in zijn voordracht heeft. Humor werkt, daar is ook onderzoek naar gedaan. Alles wat vlak voor en vlak na iets grappigs wordt gezegd, wordt beter onthouden.'

Rijtes leren

Wie deze woorden leest, zal zich vertwijfeld afvragen waarom hij of zij vroeger al die ellendige rijtjes uit het hoofd heeft geleerd. *Aus, auBer, bei, mit, nach, seit, von, zu*; de voorzetsels voor het gebruik van de derde naamval in het Duits zitten bij velen na decennia nog diep, heel diep in het geheugen. Heeft deze kennisoverdracht dan geen enkele zin gehad? Gellof Kanselaar: 'Die Duitse naamvalrijtjes zijn nuttig om te weten als je schriftelijk vertaalt. Dan heb je tijd om erover na te denken. Maar dat soort rijtjes functioneert nauwelijks in de gesproken taal. Uit je hoofd leren levert kennis op, maar over het algemeen kennis van geringe complexiteit. Bij een universitaire studie zijn er weinig situaties waarin zoiets een zinvolle activiteit is.'

En hoe zit het dan met de opvatting dat een mens maar twintig minuten naar iets kan luisteren? 'Daar is nooit goed onderzoek naar gedaan', reageert Robert-Jan Simons. 'Iedereen schrijft van elkaar over dat je maar twintig minuten kunt luisteren, maar ik ken geen onderzoek dat dat aantoonst.' Kanselaar voegt daaraan toe: 'De invloed van de kijker of luisteraar op het tempo van informatieaanbod bepaalt in belangrijke mate het ontstaan van geestelijke vermoeidheid. Bij televisie heb ik geen invloed op het tempo van de beeldwisselingen. Daardoor is de mogelijkheid beperkter om mentale activiteit te ontplooiën. Terwijl als ik lees, dan kan ik zelf het tempo bepalen; ik kan even stoppen of terugbladeren.'

Songfestival

Wie over kennis en kennisoverdracht praat, verbaast zich soms over de bizarre verschillen. Zo kan iemand exact weten wie in 1963 op het Eurovisie Songfestival Nederland vertegenwoordigde met welk liedje en op welke plaats dat liedje eindigde (Annie Palmen met 'Een speeldoods', dertiende plaats). Maar diezelfde persoon met die ongelooflijke feitenkennis kan het antwoord schuldig blijven op de simpele vraag wie de minister van Economische Zaken is (minister Brinkhorst). Simons heeft een verklaring: 'Omdat deze mensen het één, het Songfestival, belangrijk vinden en dat willen onthouden. Dat heeft te maken met nieuwsgierigheid en motivatie. Maar ook met: als je al veel van iets weet, dan is het makkelijk om allerlei dingen eromheen ook te onthouden. Kennis beklijft als het in een groter geheel past. Een stuk kennis vind je in je geheugen terug op de manier waarop je een stad kunt bereiken per auto. Als een stad een smal toegangsweggetje heeft, dan is het lastig om er te komen. Maar als die stad allerlei snelwegen heeft, dan is hij via allerlei routes makkelijk te bereiken. Zo is het ook met kennis. Als je kennis op allerlei manieren verbonden is met andere kennis, dan is de kans veel groter dat je die kennis weer terugvindt.'

Motivatie

Volgens Ruud Smits draait succesvolle kennisoverdracht voornamelijk om één ding: motivatie. Hij denkt weer terug aan zijn tijd als natuurkundedocent op de middelbare school: 'Op mijn school hadden we twaalf eerste klassen. Ik hield uiteindelijk één eindexamenklas natuurkunde van vijftig mensen over. Van die vijftig hadden er twee of drie de stof echt begrepen. Het rendement van dat systeem was dus buitengewoon laag. Dat heeft niets te maken met de intelligentie van leerlingen. Dat heeft te maken met interesse. In die periode kwamen de eerste zakrekenmachientjes met hun tientallen functies. Ik kreeg zo'n apparaatje niet eens aan, maar de leerlingen hadden het zo in de gaten. Het interesseerde ze en wat je interesseert, dat leer je. Bij ons aan de universiteit wordt nog maar eenderde van de stof aangeboden in hoorcolleges. Wij zijn voortdurend op zoek naar nieuwe, meer effectieve manieren om kennis over te laten komen. Maar er zitten grenzen aan. Met nieuwe methodieken alleen kom je er niet. Het succes van kennisoverdracht heeft ook veel te maken met de motivatie van studenten. En er lopen te veel studenten rond die niet echt gemotiveerd zijn. Nu zijn wij er veel te veel op gericht om zo veel mogelijk nieuwe studenten aan te trekken en er zo veel mogelijk mensen doorheen te laten rollen. Wat mij betreft mag er aan de poort geselecteerd worden, ook op motivatie. En je zou studenten in het eerste jaar een bindend studieadvies moeten geven. Als wij na een half jaar tot de conclusie komen dat iemand het niet kan of wil, dan moet zo'n persoon vertrekken. Misschien klinkt het elitair, maar een universiteit moet het neusje van de zalm zijn en blijven.'

Kennissen

Voor het goed overdragen van kennis zijn dus bevlogen, verrassende en grappige docenten nodig. En gemotiveerde studenten, die het liefst al de nodige kennis bezitten en die actief in kleine groepen meedenken en meepraten. Of zoals Gellof Kanselaar het op zijn manier samenvat: 'Aan de universiteit moet het organiseren van leerprocessen, van studentactiviteiten meer centraal staan dan de activiteiten van de docent. De docent moet het leerproces niet stelen van de student.'

Maar is het hebben van de juiste kennissen niet veel effectiever dan het bezitten van kennis? Wie denkt aan sommige machtige wereldleiders zou makkelijk tot die conclusie kunnen komen. 'Het is allebei belangrijk', reageert Robert-Jan Simons. 'Sommige mensen kunnen door het hebben van kennissen veel gebrek aan kennis compenseren. Ik denk dat er steeds minder nadruk komt te liggen op feitjes en weetjes en meer nadruk op sociale kennis, op wat je met die kennis kunt.' Ruud Smits onderstreept dat. 'Het is van belang dat je kennis succesvol kunt toepassen. Aan een ouderwetse nerd die alleen op zijn kamertje zit heb je niets. Je hebt mensen nodig met antennes in de samenleving die durven te experimenteren en risico's durven te nemen. Iemand als Bill Gates of autofabrikant Henry Ford. Absoluut geen kandidaten voor de Nobelprijs, maar dat zijn wel mensen die hebben laten zien wat je met kennis in een bepaalde context kunt doen.'

'Wie kennis goed wil overdragen moet zijn publiek losschudden'

Gellof Kanselaar

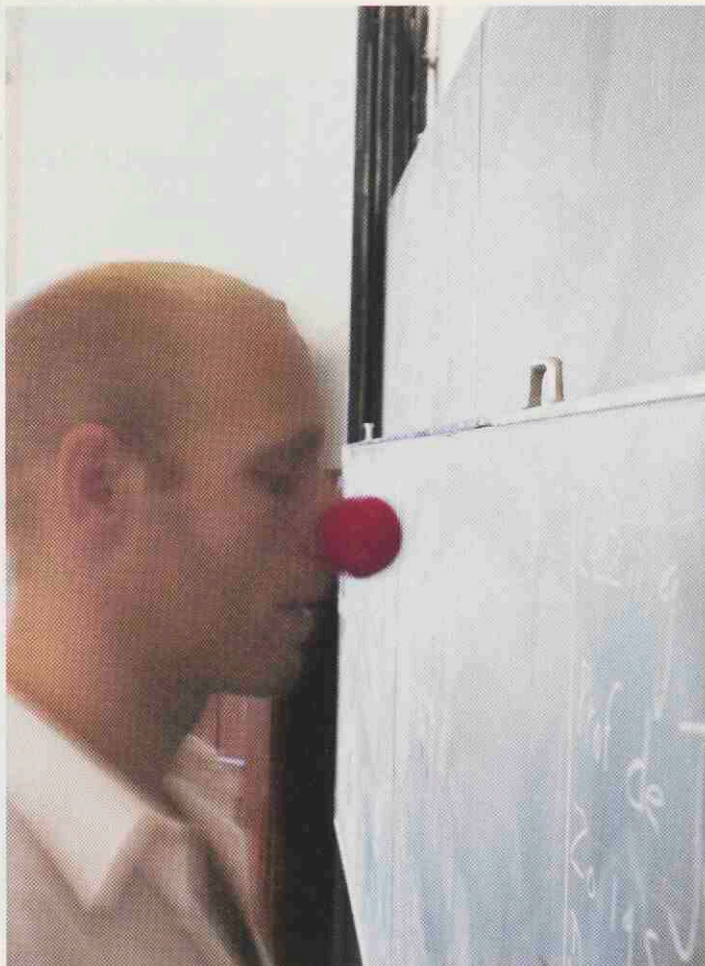

Foto: Ivar Pei

Kenniseconomie

Maar wat heeft het allemaal voor zin als Nederland als geheel inderdaad steeds dommer wordt, zoals sommige experts verzuchten? Onzin, concludeert Smits. 'Wij Nederlanders zijn hartstikke goed in het verwerven van kennis om nieuwe economische activiteiten te ontplooiën. Kijk maar eens naar de landbouw. Wij hebben slechts een oppervlakte van 33.000 vierkante kilometer en toch zijn wij na de Verenigde Staten en Frankrijk de grootste exporteur van agrarische producten. Dat is ongelooflijk en dat komt door de kennis.'

Nederland steeds dommer? Onzin, zegt ook Gellof Kanselaar. 'Wij worden juist een steeds hoger ontwikkeld volk. Maar als je kijkt naar het geld dat naar het onderwijs gaat, dan zie je dat het basis- en voortgezet onderwijs er sinds 1980 fors op vooruit zijn gegaan en het universitair onderwijs er fors op achteruit. Als we 1980 op 100 stellen, dan ontvangt het basisonderwijs in 2001 190 eenheden per leerling, het voortgezet onderwijs 172 en het wetenschappelijk onderwijs 69. Het hoger onderwijs heeft dus ontzettend moeten inleveren de laatste 20 jaar. De bezuinigingen op de universiteiten benaderen een gevaarlijke grens. De tijd die nodig is om goed onderwijs te organiseren, wordt steeds beperkter. En dat leidt ertoe dat het ontwikkelen van goede opdrachten, het monitoren van studenten en het stimuleren van hun denken in gevaar komen.'

Simons is ook al niet somber over de kenniseconomie in Nederland. 'Ik denk dat we het niet slecht doen', zegt hij. 'Maar we moeten af van het idee dat we eerst heel veel moeten weten. Een van de belangrijkste consequenties van de kenniseconomie is dat je leert van de fouten. Je moet daarom studenten veel eerder betrekken bij vragen die nog niet zijn opgelost. Ik ben ervoor dat studenten zo snel mogelijk, het liefst al in hun eerste jaar, bezig gaan met onderzoek. Een heel mooi voorbeeld daarvan is wat mijn zoon op de hotelvakschool meemaakte. Hij moest al na zes weken een volledige avond voor ouders en familie organiseren: een diner met uitnodigingen, een menukaart, wijn, bediening, alles. Er ging ontzettend veel fout. Maar het gaf ook een ontzettende motivatie om verder te gaan. Je moet leren van je fouten en dat doe je in de praktijk.'

[Tim Dekkers]

Uit de Toren Maatschappelijke relevantie van Utrechts onderzoek

Onderzoeker Jeroen Hendrikse bedacht een uiterst veilige en pijnloze hersenscanmethode. De methode is meteen toepasbaar in Utrecht vanwege de nauwe verwevenheid met de behandelpraktijk.

Met de MRI-scanner kan het stroomgebied van een enkele ader in kaart worden gebracht.

Pijnloos scannen van de bloedbaan

Science fiction wordt steeds minder fictief. Neem Star Trek. In die televisieserie kon de scheepsdokter zonder opereren en via een tv-scherm diagnoses stellen. Dat wonderinstrument op de ziekenboeg van het ruimteschip Enterprise leek verre toekomstmuziek, maar inmiddels is een dergelijk apparaat alweer vijftig jaar geleden uitgevonden. Sindsdien is die zogenaamde MRI-scanner niet meer weg te denken uit het ziekenhuis. Toch is vijftig jaar nog te kort om alle mogelijkheden van het indrukwekkende apparaat volledig te doorgronden. Vorig jaar pas kregen de uitvinders van de megamagneet hun Nobelprijs, en afgelopen voorjaar promoveerde de jonge Utrechtse onderzoeker Jeroen Hendrikse nog op een revolutionaire toepassing van de scanner, waarmee het onderzoeken van hersenaandoeningen plots vele malen makkelijker is geworden. 'Selectieve magnetische *spin labeling*' heet de MRI-toepassing waarop Hendrikse promoveerde. Heel erg simpel gezegd komt het erop neer dat een stukje bloed in een halsslagader magnetisch wordt gemarkeerd, zodat vervolgens kan worden bepaald waar dat bloed terechtkomt. Op die manier kan het stroomgebied van een enkele ader in kaart worden gebracht, zodat precies kan worden bepaald of en zo ja waar de doorbloeding belemmerd wordt. Tot nu toe was voor die bepaling een hele serie pijnlijke en ingrijpende operaties nodig, met contrastvloeiostoffen en buisjes die via je lies helemaal naar je hals werden geprikt.

Maar de vinding is op meer gebieden revolutionair. Jeroen Hendrikse: 'Er wordt wereldwijd veel onderzoek gedaan met MRI-scanners, maar Utrecht is een van de weinige laboratoria waar die scanners ook voor patiënten worden gebruikt. De stap van onderzoek naar toepassing is daardoor een stuk sneller gezet, en bovendien kun je ook putten uit de enorme rijkdom aan ervaring die wordt opgedaan in de dagelijkse praktijk. Nieuw aan ons onderzoek (Hendrikse werkte met onderzoeksleider Jeroen van de Grond - WS) is dan ook dat we vanuit een klinische vraagstelling zijn begonnen. Omdat de bestaande diagnosemethodes zo omslachtig en weinig precies zijn, wilden wij weten of via MRI het stroomgebied van een enkele ader in kaart kon worden gebracht. Toen zijn we heel doelgericht gaan zoeken naar de radiofrequenties waarmee dat kan. Veel onderzoekers werken nog precies andersom: zij experimenteren met verschillende frequenties, kijken wat er te zien is en bepalen dan pas of daar ook een diagnostische toepassing voor is.'

Zo'n methode klinkt naar zendamateurisme, maar voor Hendrikse gaat die definitie te ver. Wel is de door hem gevolgde onderzoeksmethode eigenlijk alleen toepasbaar in Utrecht, juist vanwege die verwevenheid met de behandelpraktijk. 'Ik zou ook best elders onderzoek kunnen doen, maar Utrecht heeft wereldwijd toch de beste papieren voor dit MRI-onderzoek.' En over dat verdere onderzoek is Hendrikse optimistisch: 'Door onze vinding is het opeens mogelijk om veel verdergaande diagnoses te stellen. En vanaf hier openen zich allerlei nieuwe mogelijkheden. We hebben nu dingen zichtbaar gemaakt die voorheen niet te zien waren. En over wat je niet kunt zien, kun je ook niet nadenken.'

[Wijbrand Schaap]

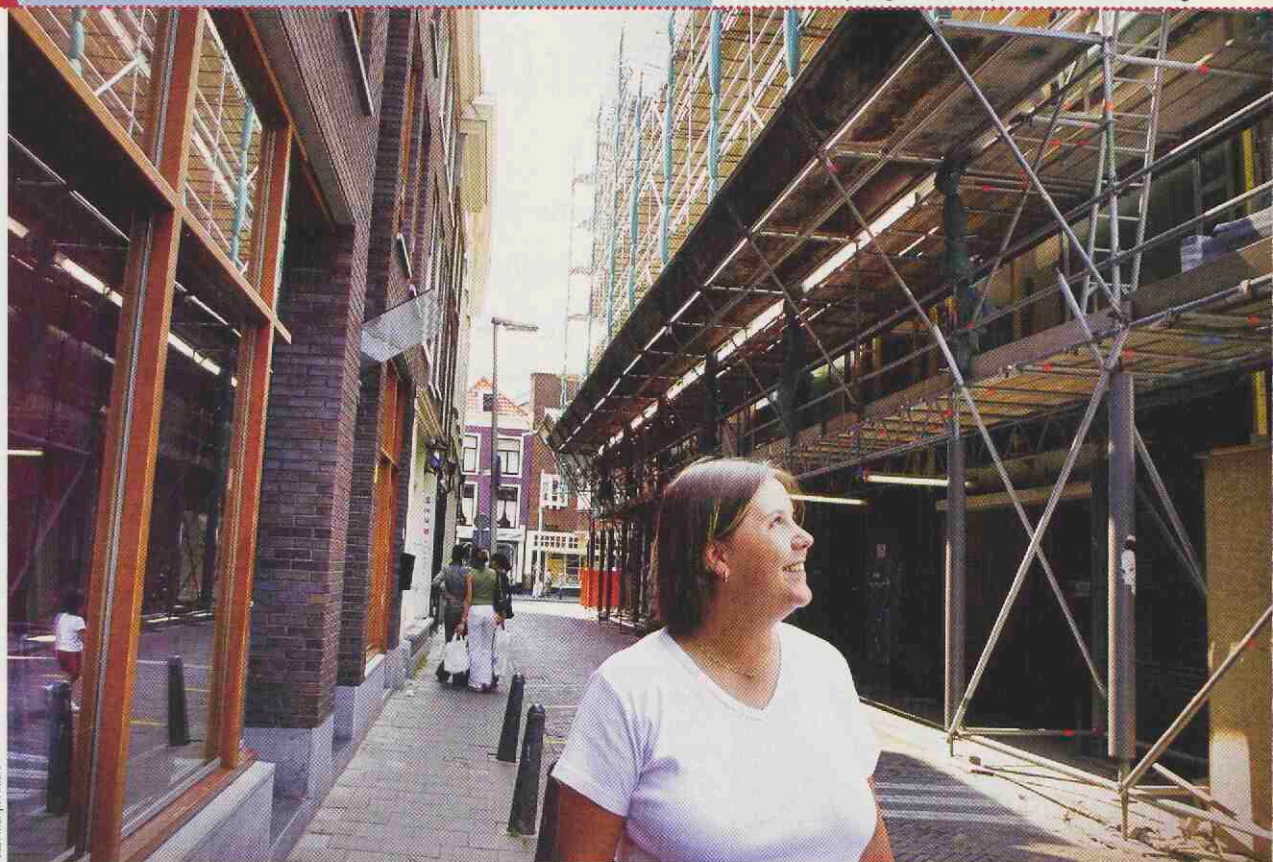

Foto: Marijn Alders

'Laat mij maar regelen'

Kelly Regterschot (29) is sinds januari 2003 projectleider bij de Dienst Stedelijke Ontwikkeling van de gemeente Den Haag. Twee maanden later voltooide ze haar deeltijdopleiding sociale geografie.

Niet gek, projectleider als je nog niet eens bent afgestudeerd.
'Ik heb eerst ruimtelijke ordening & planologie gedaan aan de HTS. Daarna ben ik in deeltijd sociale geografie gaan studeren aan de universiteit. Ik werkte toen al bij de gemeente Den Haag, als planeconoom. Dat ging vooral om de kosten en baten bij bouwprojecten.'

En van daaruit ben je doorgegroeid.
'Inderdaad. Als je wilt krijg je veel kansen bij zo'n grote gemeente. Je krijgt veel verantwoordelijkheid, kunt je eigen weg zoeken. Ik wilde graag projectleider worden. Een echte inwerkperiode was er niet, je moet gewoon aan de slag. Voor mij is dat de goede manier.'

De gemeente als ideale werkgever?
'Vroeger had ik nooit gedacht dat ik bij een gemeente zou gaan werken, vanwege het saaie imago. Maar nu merk ik dat er veel jonge mensen werken en er voor hen veel mogelijk is.'

Wat doe je zoal?
'Ik stuur verschillende projecten aan en ben eindverantwoordelijk voor het hele traject, van het maken van een stedenbouwkundig plan tot de uitvoering. Dat loopt uiteen van het

gesaneerd krijgen van de bodem tot het bepalen van de kleur van de baksteen. Pas als de stoep er netjes bij ligt zit onze taak erop.'

Kun je een voorbeeld geven?

'De gemeente kan op een bepaalde locatie een binnenstedelijk bedrijventerrein willen van zoveel hectare en met die en die partijen. Ik bekijk dan hoe dat gerealiseerd kan worden. Of een woningbouwcorporatie wil ergens een bepaald aantal woningen gaan bouwen en vraagt wat de gemeente ervan vindt.'

Hoe pak je zoiets aan?

'Ik heb heel veel overleg, zowel binnen de gemeente als met externe partijen. Dat laatste is het makkelijkst, al is het soms lastig om alle neuzen dezelfde kant op te krijgen. Intern heb je vaak te maken met politieke en bestuurlijke invloeden. Een plan kan op zich goed zijn, maar politiek ongewenst. Daar loop ik wel eens tegenaan.'

Maar op zich bevalt het wel?

'Zeker. Het contact met mensen vind ik heel belangrijk. En ik wist dat ik geen superspecialist wilde worden, ik ben meer een generalist. Een praktische invulling van de sociale geografie past bij mij. Laat mij maar regelen en organiseren!'

Wat doe je over vijf jaar?

'Over vijf jaar zit ik nog in hetzelfde vakgebied. Ik werk nog steeds als projectleider, maar dan misschien bij een andere gemeente, een projectontwikkelaar of een woningbouwcorporatie.'

[Eveline Meeuwissen]

Illustrator zoekt kersverse alumni die willen vertellen over hun eerste baan: Illustrator.redactie@csc.uu.nl.

Beroep: afgestudeerd in de CKI

Niet iedere slimmerik heeft de juiste kennis

Studenten cognitieve kunstmatige intelligentie (CKI) leren niet alleen logisch te denken, maar ook om zich razendsnel te verdiepen in nieuwe materie. Daar hebben ze in hun beroepspraktijk profijt van. Vier jonge alumni CKI vertellen over hun werk en hun kennisidealen. Mits ze die hebben. 'Ik denk vooral in termen van goede resultaten,' zegt CKI-afvallige Jasper Rienstra.

Foto: Marjolien Aalder

Jasper Rienstra (33) rondde de studie CKI af in 1997. Sinds oktober 2002 is hij organisatieadviseur bij YDL.

'Als een van de eersten ben ik afgestudeerd in kennismanagement, met veel bedrijfskundige vakken in deze vrije afstudeervariant. Daarna ben ik gaan werken bij het Kenniscentrum CIBIT. Kennismanagement bevond zich in die jaren overigens nog in de pioniersfase. Hoewel ik een afvallige CKI-er was door mijn interesse in de bedrijfskunde, heb ik in mijn scriptie wel een typische CKI-verhandeling geschreven over de vraag: Wat is kennis? Maar dat had bepaald geen diep-filosofisch gehalte. En het antwoord heb ik ook niet gevonden.

Als organisatieadviseur ben ik grotendeels aangewezen op mijn eigen kennis en op die van collega's. YDL is niet zo groot dat het delen van kennis erg ingewikkeld kennismanagement behoeft. Ik versta onder kennis: beschikken over competenties: vaardigheden, houding en ervaringskennis. Naarmate ik ouder en meer ervaren word, maak ik binnen mijn werk steeds meer gebruik van mijn ervaringskennis. Ik beoefen geen beroep waarvan de basiskennis theoretisch volkomen duidelijk is, het zit tussen kunst en kunde in.

Bij CIBIT was het mijn doel om mensen binnen een organisatie gebruik te laten maken van elkaars kennis en ervaringen. Hoe zorg je ervoor dat het succes van Senseo Crema ook iets oplevert voor andere bedrijfsonderdelen van Sara Lee? Het levert goede kennis op door marketeers te laten reflecteren op hun successen. Nog steeds ben ik gefascineerd door kennis en leren, maar ik ben allergisch geworden voor teveel ongericht kennis verzamelen. Kennis is geen doel, het gaat om de resultaten. Bij YDL houd ik me bezig met het implementeren van complexe veranderingen. Wat je hebt bedacht moet ook werkbaar zijn. Kennisidealen heb ik dan ook niet, ik denk vooral in termen van goede resultaten. Het kan me echt geen bal schelen met wat voor kennis dit gebeurt. Ik huldig het standpunt: willen is kunnen. Met het accent op willen.'

Carl in 't Veld (26) rondde zijn studie CKI af in 2003. Sinds november van dat jaar werkt hij als content-analist bij uitgeverij Kluwer.

'Op dit moment werk ik met een team aan een nieuw content-managementsysteem. Omdat Kluwer de informatie zo veel mogelijk wil hergebruiken in verschillende media, zoals internet, cd-roms en tijdschriften, komt het aan op de juiste metadatering. Bij jurisprudentie moeten we bijvoorbeeld zowel de rechterlijke uitspraak als de annotatie identificeren. Beide zijn met dit systeem in *no time* terug te vinden.

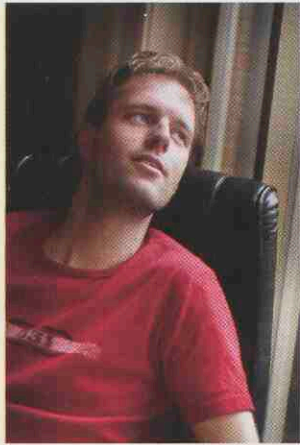
Ik ben afgestudeerd in de computationele taal-kunde en logica. Ik begon aan de studie met het idee om talige uitdrukkingen op discussiefora beter toegankelijk te maken. Het lijkt me nog steeds spannend om een informatiesysteem op te zetten waarmee je digitaal een dialoog kunt aangaan.

Welke rol kennis speelt in mijn werk? Ik heb veel bedrijfsspecifieke kennis nodig om dit werk goed te kunnen doen. En die kennis heb ik nog niet. Het managementsysteem dat Kluwer ontwikkelt, bestaat nog nergens ter wereld. Het punt is dat de nieuwe contentstructuren zijn gebaseerd op de structuren die Kluwer nu al in gebruik heeft. Die moet ik eerst begrijpen om er de nieuwe uit te kunnen destilleren, en daar komt veel specialistische kennis bij kijken.

Kennis impliceert zekerheid, maar ik ben tamelijk onzeker omdat er om me heen steeds nieuwe dingen verzonnen worden. Ik weet vandaag bij wijze van spreken niet wat er morgen bedacht wordt. Gaande het project ontstaan steeds nieuwe inzichten, discussies. Het is heel belangrijk voor mij om die onzekerheid te accepteren, dat is een heel proces. Gelukkig begin ik er nu in te rollen.

Idealiter ontwerp ik op een dag een systeem dat specialistische kennis kan vertalen naar het niveau van de leek. Ik laat me hierbij graag inspireren door science fiction. De communicator van Star Trek vind ik geweldig. Die vertaalt elke willekeurige taal in een andere. Dat past precies in mijn droombeeld.'

Roland Staring (29) studeerde in 1999 af in de CKI. Sinds kort is hij manager community support bij SURFnet, de internet service provider voor het hoger onderwijs en onderzoek.

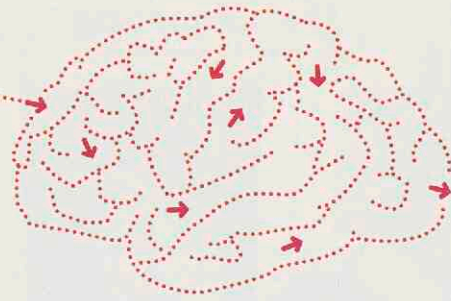
'SURFnet levert internet en een aantal daaraan gerelateerde diensten aan circa honderdvijftig instellingen in Nederland: alle universiteiten en hogescholen, alle academische ziekenhuizen en een aantal researchinstellingen. Ik heb video conferencing, video streaming en de thuiswerkplek in portefeuille.

Sinds vorig jaar kijken we bewuster naar de diensten waaraan gebruikers behoefte hebben. Daarom organiseren we regelmatig een intercollegiaal seminar waar medewerkers met elkaar praten over het nut van bijvoorbeeld video conferencing. Hoe zetten ze dit precies in voor onderwijs of patiëntenzorg? Radiologen van een academisch ziekenhuis kunnen via video conferencing informatie over scans uitwisselen met specialisten in een perifere ziekenhuis. Op die manier is expertise die verdeeld is over twee locaties makkelijk en snel te bundelen.

Momenteel ontwikkelen we samen met het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid standaarden waarmee grote sets historisch materiaal geïnventariseerd en ontsloten kunnen worden op internet. Zo kan een leraar geschiedenis straks makkelijk een oud Polygoonjournaal vinden dat past bij de lesstof.

Onder kennis versta ik het vermogen om inzicht te krijgen in een probleem en om dat vervolgens op te lossen. Hierbij spelen niet alleen rationele factoren een rol, maar bijvoorbeeld ook je IQ en je karakter. Sommige slimmeriken hebben de lastige karaktereigenschap dat ze nauwelijks iets van een ander kunnen aannemen en pikken alleen maar informatie op die hun eigen hypothese versterkt. Dan beschikt zo'n intelligent persoon toch niet over de juiste kennis, wil ik maar zeggen.

Of ik een kennisideaal heb? Noem het eerder een utopie: dat iedereen op aarde over de juiste kennistoestand beschikt om van de hele wereld een betere wereld te maken. Er is zoveel kennis en er zijn zoveel slimme mensen, maar we maken er toch een grote puinhoop van.'

Silvie Spreeuwenberg (33) studeerde in 1996 af in de CKI. Twee jaar later richtte ze een eigen bedrijf op, LibRT, dat producten en diensten levert voor de kwaliteitsbewaking van bedrijfsregels.

'Twee jaar heb ik als consultant maatwerk expertsystemen voor klanten ontwikkeld. Ik vond het jammer dat elk project startte met een lege lei, ook als ik in een eerder project iets soortgelijks had gedaan. Daarom heb ik samen met een collega LibRT opgericht: we leveren producten en diensten voor de kwaliteitsbewaking van bedrijfsregels.

Er zijn nog te weinig bedrijven die het beheer van bedrijfsregels serieus nemen, hoewel deze regels een essentiële invloed uitoefenen op het bedrijfsresultaat. Wel is de aandacht daarvoor groeiende. Rampen zoals in Enschede hebben daaraan bijgedragen: niemand wist precies wat de regels waren en wie er verantwoordelijk voor was. Maar denk ook aan de strenge milieu- en veiligheidsvoorschriften in een havenbedrijf en aan verzekeringsmaatschappijen die snel moeten inspelen op wijzigingen in de pensioenwetgeving.

Tijdens mijn studie heb ik geleerd om me razendsnel te verdiepen in nieuwe materie, snel te switchen van het ene onderwerp naar het andere. Daar heb ik nu veel profijt van. Als ik bij een nieuw bedrijf binnenkom, dan heb ik heel snel door wat ze doen en wat de zwakke plekken zijn in hun regelbeheer. Aan mijn kennis van logica heb ik daarbij het meest: makkelijk abstracties kunnen maken.

LibRT streeft het ideaal na dat mensen zelf hun kennis kunnen formaliseren en de kwaliteit ervan kunnen bepalen. Nu is het nog niet mogelijk om via internet aan gestructureerde en direct toepasbare kennis van veiligheid voor een bepaald bedrijfs onderdeel te komen. Wet teksten bijvoorbeeld moet je zelf interpreteren. Wij voorzien dat in de toekomst direct toepasbare kennis ingekocht kan worden. Daar werken we stapsgewijs naartoe, onder andere door onze bijdrage aan de ontwikkeling van internationaal geaccepteerde standaarden in het vakgebied. Ik zie de toepassing vooral in wetgevingsdomeinen als milieu- en veiligheidsregels, omdat dit publieke kennis betreft. Dat is toch een voorwaarde voor mensen om hun kennis te willen delen met anderen. En gelijk hebben ze.'

[Chiara Soldati]

Foto: Marinj Albers

Iet Kervel met haar familie in het vakantiehuisje in Friesland.

In 1983 studeerde Iet Kervel (48) af in milieu, landschapsecologie en natuurbeheer. Haar vakkennis overdragen, dat wilde ze het liefst. Maar het liep anders. Toch staat de veldbiologe anno 2004 voor de klas. Op basisschool De Werkplaats in Bilthoven. 'Een gouden greep!'

Ook de schoolklas is een ecosysteem

'Al op jonge leeftijd wist ik dat ik het onderwijs in wilde. Daarom koos ik voor een afstudeerrichting waarmee ik de ideale biologieleraar zou worden. Maar helaas: er was geen vaste baan te krijgen. Hoewel iedereen om mij heen werkloos was, bleef ik ervan overtuigd dat ik snel aan de slag zou kunnen. Ik vond namelijk dat ik een heel goede leraar was.' Kervel trouwde en kreeg een dochter. Het was midden jaren tachtig, en menig werkloze academicus liet zich omscholen bij Pion om de automatisering in te gaan. 'Ook ik besloot de opleiding tot informatiespecialist te volgen. Ik kon direct aan de slag bij een bedrijf waar ik docent informatica werd. Eindelijk stond ik voor de klas! Ik gaf les aan zeer gemotiveerde biologen en cultureel antropologen die nergens aan de bak waren gekomen. Het was geweldig leuk, vooral omdat ik ook als hun coach fungeerde. Dat heb ik tien jaar gedaan. Inmiddels was ik hertrouwd, had nog twee dochters gekregen, en wilde fulltime bij de kinderen zijn.'

Na drie jaar wilde Kervel weer aan de slag. Maar middelbare scholen zaten nog steeds niet op biologen te wachten. 'Ik koos voor de verkorte opleiding Pabo. Een gouden greep! Nu

geef ik met enorm veel plezier les aan kinderen in groep drie en vier. Zes- en zevenjarigen zijn puur, leergierig, houden van je. En als je zelf enthousiast bent, dan doen ze alles voor je. Ik vind het niet alleen leuk om kennis over te dragen, maar interesseer me ook voor de psychologie van het jonge kind. Ik ben het type leerkracht dat kijkt wat een kind beweegt, waarom het bepaald gedrag vertoont, waarom het iets moeilijk vindt. En hoe dat te veranderen is. Eigenlijk ben ik altijd veldbioloog gebleven. Een veldbioloog onderzoekt de systemen, ontrafelt processen. Dat doe ik in de klas ook, ik zoek naar de samenhang tussen het gedrag van een kind en de groep. In de natuur hangt alles met elkaar samen, en in de klas ook. Ook de schoolklas is een ecosysteem.'

[Chiara Soldati]

Illustrator zoekt alumni die een opmerkelijke zisprong maakten: Illustrator.redactie@csc.uu.nl.

Foto: Ben Peelen

Column Bas Haring

Geïnstitutionaliseerde zelfmoord komt maar zelden voor. Eén van de redenen is waarschijnlijk dat het gedrag vanzelf verdwijnt: op een gegeven moment zijn de zelfmoordenaars op. Een uitzondering vormen de bijen. Die steken zonder schroom indringers van de korf en leggen daarbij het loodje. De bijen die dit gedrag vertonen verdwijnen weliswaar van de aardbodem, maar de genen die de bijen 'programmeren' om zich aldus te gedragen verdwijnen helemaal niet. Integendeel. Het 'pleeg-zelfmoord-ten-gunste-van-korfgenoten-gen' kan zichzelf in stand houden omdat de overgrote meerderheid van de korf over precies hetzelfde gen beschikt: een gevolg van de vreemde en uitzonderlijke biologische omstandigheden van de bij. Eén zichzelf opofferende bij is één 'pleeg-zelfmoord-gen' minder, maar betekent tevens een winst van dit soort genen – mits de indringer een serieuze belager was.

Er is in de natuur altijd iets dat profiteert. Is het niet het individu, dan zijn het wel de genen die het individu programmeren: omdat het 'pleeg-zelfmoord-gen' profiteert van het gedrag dat het programmeert, bestaat het nog.

Maar mensen zijn niet de slaaf van hun genen. En een 'pleeg-zelfmoord-gen' kan dan ook niet de verklaring zijn van de huidige zelfmoordaanlagen door jeugdige, naïeve Palestijnse jongetjes. Mensen worden gestuurd door hun ideeën en hun overtuigingen. En misschien profiteert – naar analogie van de biologie – de overtuiging 'zelfmoord-plegen-is-gaaf' zelf van het gedrag dat hij programmeert.

Zelfmoordenaars komen uitgebreid in de schijnwerpers van de media en verkrijgen zo haast een Idols-achtige status. Het idee dat het gaaf is om jezelf op te offeren ten gunste van religie kan zichzelf via de media vermenigvuldigen. En zo houden we door alle media-aandacht misschien zelf de zelfmoordaanlagen in stand. En doe ik daar bij deze naar hartelust aan mee – hoewel dit verhaaltje gelukkig maar door weinigen gelezen wordt.

Utrechtse stellingen

Prikkelende, humoristische en intrigerende stellingen uit Utrechtse proefschriften

Wie roept in de woestijn moet zich niet over gebrek aan toehoorders beklagen.

[Wouter Vles, Geneeskunde]

Hoewel onthoofding een effectieve behandeling is voor hoofdpijn, is het niet in het belang van de patiënt.

[Frank Bracke, Geneeskunde]

Mobiel bellen is een gevaar voor de mobiliteit.

[Ingeborg van der Tweel, Geneeskunde]

In tegenstelling tot spieren verzuren hersenen ook door onderactiviteit.

[Gerlinde de Deyn, Geowetenschappen]

Hoe korter je lengte, hoe langer het duurt voor je serieus genomen wordt.

[Minne Heringa, Diergeneeskunde]

Het bewuste is niet minder oncontroleerbaar dan het onbewuste.

[Damiaan Denys, Geneeskunde]

Het is verbazend hoe vaak een dienstverlener zegt dat iets niet kan, terwijl hij bedoelt dat hij er geen zin in heeft.

[Wouter Bergmann Tiest, Natuurkunde]

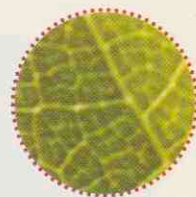
Kinderen moeten vooral veel gewelddadige spelletjes spelen, zodat ze daar als ze volwassen zijn de rest van de wereld niet mee lastig hoeven te vallen.

[Moniek Tromp, Scheikunde]

Vakantieliefdes zijn net als de lokale wijn: meegenomen naar huis valt het vaak toch een beetje tegen.

[Willem Huetting, Geneeskunde]

Netwerkbewustzijn op scherp

Netwerken doet praktisch iedereen, in zijn eigen stijl, met zijn eigen motieven en doelen. Zelfs wanneer iemand 'netwerken' een opportunistische kreet vindt, zoals freelance journalist Riëtte Duynstee.

Kennis geven en nemen

Riëtte Duynstee is freelance journalist in Amsterdam. Lid van een beroepsvereniging is ze niet, maar direct contact met collega's vindt ze wel belangrijk. Daarom huurt ze met vijf freelancers een kantoor in de hoofdstad. 'Het woord netwerken komt me opportunistisch over. Ik interpreteer het als contact leggen met mensen zonder dat je er zelf zin in hebt. Hoe vaak hoor ik niet: 'Bah, ik heb geen zin in die borrel, maar ik ga toch, want ik moet mensen leren kennen.' Ikzelf netwerk alleen als ik daar zin in heb. Ik denk dat ik onbewust de link leg tussen netwerken en kennis opdoen, want ik heb altijd mijn voelsprietten uitstaan voor een mooi verhaal. Niet dat ik er meteen iets mee doe, maar die kennis wordt opgeslagen in mijn hoofd en mogelijk kan ik het op een dag gebruiken voor een verhaal. Dat zou je mijn persoonlijke stijl kunnen noemen: oprechte interesse tonen in anderen.'

Joyce van Tuyl, hoofd operational risk, control and security bij de ABN-AMRO, maakt volop gebruik van haar interne netwerk om te horen waar andere afdelingen mee bezig zijn. De koppeling tussen kennis vergaren en netwerken vindt ze dan ook volstrekt logisch. Van Tuyl is lid van de VVAO, de Vereniging van Vrouwen met een Academische Opleiding. Eind jaren zeventig werd ze lid omdat de VVAO een congres had georganiseerd dat haar interessant leek. Ook is ze lid van de Rotary. 'Ik gebruik dit netwerk bewust voor mijn zakelijke contacten, daarom ben ik er ook lid van geworden. Als ik iemand nodig heb voor informatie, dan kijk ik meteen of hij lid is. Zo ja, dan weet ik dat hij makkelijk te benaderen is.'

Subtiele codes

Zowel Duynstee als Van Tuyl past op haar eigen manier in het plaatje van de succesvolle netwerker. Althans, volgens de ideeën van Paul Adriaanse, directeur van het Centrum voor Management en Communicatie Onderzoek van de Utrechtse School voor Bestuurs- en Organisatiewetenschap. Volgens

hem is er een aantal ongeschreven regels dat iemand tot een goed netwerker maakt: ten eerste het bewustzijn dat een opdracht of een geschikt contactpersoon uit de gekste hoeken kan komen, waarbij de scheidslijn tussen werk en privé is vervaagd. Succesvolle mensen weten daarbij te opereren op de raakvlakken van verschillende netwerken. Het is niet de bedoeling dat je altijd maar met je werk bezig bent, vindt Adriaanse, maar het is wel handig dat je je bewust bent van het werk dat je doet. Netwerken en inhoudelijke kennis vergaren gaan daarbij hand in hand. Zelf is hij niet iemand die te pas en te onpas met visitekaartjes strooit, maar zijn netwerkbewustzijn staat altijd op scherp, waardoor hij op de juiste momenten gebruik kan maken van de mogelijkheden.

Ten tweede: vertrouwen en wederkerigheid vormen het cement van een netwerkrelatie. Ofwel: goede netwerkers geven en nemen. Voor zijn eigen werk betekent dit bijvoorbeeld dat hij niet alleen bestuurskundige kennis aan een organisatie levert, maar tegelijk de kans krijgt om door de opdracht nieuwe kennis op te doen. En die kennis wordt dan weer gebruikt voor een nieuwe opdracht. Meer op het persoonlijk vlak bedoelt hij met de begrippen vertrouwen en wederkerigheid: toon interesse in de ander en luister. Wie teveel met zichzelf bezig is, zich niet in de ander verdiept, komt nergens. Natuurlijk, zegt Adriaanse, is inhoudelijke deskundigheid ook belangrijk, maar minder dan het wekken van vertrouwen. 'De codes zijn subtiel. Je moet bescheiden zijn, maar niet té. Blijf naturel. Het gaat om je persoonlijke stijl, die je zelf moet ontdekken en verfijnen. Dat uit zich in bepaald taalgebruik, uitstraling, kleding. De eerste indruk is bepalend. Het is ook belangrijk dat je kunt schakelen van de ene wereld naar de andere zonder daarbij je eigen identiteit geweld aan te doen. Zo moet je bijvoorbeeld wel het jargon van de ander kunnen duiden, maar het niet zelf overnemen. De bestuurskundetaal is heel anders dan die van de gezondheidszorg.'

Meer dan borrelen

Jan van Haaren noemt zijn visie op netwerken 'enigszins utopisch'. Twee jaar geleden meldde hij zich als één van de voortrekkers voor het alumni-netwerk Brabant. Niet alleen vanwege zijn affiniteit met de universiteit en de stad Utrecht, maar ook vanuit een behoefte bij te dragen aan de vermaatschappelijking van de universiteit. 'Het gaat in ons netwerk niet alleen om de borrel, maar ook om het uitwisselen van kennis en ervaring. Vanuit hun ervaringkennis kunnen alumni het onderwijs helpen verbeteren. Oudere alumni kunnen pas afgestudeerden op weg helpen. Feedback over en weer, daar gaat het om.' Van Haaren is zich ervan bewust dat het calvinistische Nederland moeilijk voor deze visie te mobiliseren is. De hoop van de gepensioneerde arts is vooral gevestigd op de jongere generatie. Die wil hij trekken met eigentijdse activiteiten, zoals de rondleiding op

'Je zit elkaar eerder in de weg
dan dat je er beter van wordt'

21 oktober door het moderne Interpolisgebouw, met natuurlijk een borrel tot besluit. Zo'n jonge alumna en netwerker pur sang is Karen Jedema. In 1997 studeerde ze af in de natuurwetenschap en innovatiemanagement en tegenwoordig werkt ze bij het Inspectiebedrijf Financiën van het ministerie van Financiën. Ze is lid van Sociëteit De Witte. Jedema: 'Er wordt gezegd dat je lid wordt voor de gezelligheid en niet om te netwerken, maar dat gaat natuurlijk hand in hand. Ik doe bijvoorbeeld de begroting van Landbouw, dus als ik iemand spreek die daar bij P&O werkt, dan vraag ik hoe het zit met de bezuinigingen en de op handen zijnde ontslagen. Dat soort kennis achterhalen is overigens niet primair mijn opzet. Voor dat doel ben ik lid geworden van het netwerk Vrouwen in Financiën.' Ook is Jedema sinds twee jaar lid van de Adviescommissie van Jonge alumni, waarin ze het Alumnibureau adviseert over de wensen van jonge alumni. Zo worden er bijvoorbeeld sollicitatietrainingen georganiseerd en was er vorig jaar een debat over de kenniseconomie. 'We zijn nu bezig om een mentorensysteem op te zetten: Wat kan een jonge alumna die een eigen bedrijf wil opzetten bijvoorbeeld leren van een ervaren alumna-ondernemer?'

Doorzichtig spel

En dan zijn er de mensen die niet in netwerken geloven. Anke Leys, zelfstandig communicatieadviseur: 'Toen ik een paar jaar geleden op straat kwam te staan, heb ik geen gebruik gemaakt van mijn netwerk. Ja, dat is misschien gek. Maar ik werd gebeld voor een paar klussen en zo gaat dat tot op de dag van vandaag. Ik ga nooit lunchen met relaties om er beter van te worden, maar om bij te kletsen.' Ook de koppeling tussen netwerken en het opdoen van kennis ziet Leys niet zo. 'Volgens mij wordt niemand lid van de Rotary vanwege de lezingen. Ik ben zelf lid geworden van Entre Femmes, een grote Utrechtse kring van vrouwelijke zelfstandig ondernemers. Negen van de tien leden zijn communicatiemensen die aan werk willen komen. Je zit elkaar eerder in de weg dan dat je er beter van wordt.' Paul Adriaanse kan zich wel vinden in dit laatste standpunt. Hij heeft om die reden een hekel aan verenigingen. 'Ik heb wel eens een Utrechtse sociëteit bezocht, maar daar ligt het netwerken er te dik bovenop. De leden doen net of ze vrienden zijn, maar feitelijk kijken ze of er iets te halen valt. Ook de Rotary ligt me niet, ik ben er niet goed in, doorzie het

spel teveel.' Hij vindt dat elke vereniging op haar eigen manier zinvol kan zijn, maar niet om aan opdrachten te komen. 'Veel consultants zijn lid van een communicatievereniging om opdrachten binnen te halen, maar je ziet er niet of nauwelijks managers die opdrachten te vergeven hebben. Die putten uit hun persoonlijk opgebouwde netwerk. Het is een misvatting dat er allerlei rationele beslissingen aan het weggeven van opdrachten ten grondslag liggen. Zo weet ik zelf in een eerste gesprek vrij snel of ik een opdracht krijg of niet. Ik schat dat in negentig procent van de gevallen goed in, omdat ik merk of het klikt, of er sprake is van vertrouwen en wederkerigheid. Dat zijn de doorslaggevende factoren die bepalen of een klant je ziet zitten. Ik heb in elk geval nog nooit meegeemaakt dat de prijs een doorslaggevend criterium is.'

[Chiara Soldati]

Bloemendefilé Soestdijk 1979

Stijf foto
vertellen

Kiek!

Uit het album van een alumnus

Jim van der Meer Mohr (derde persoon aan de publiekskant): 'In 1979 werd koningin Juliana 70 jaar en als Senaat van het Utrechtsch Studenten Corps (USC) namen we deel aan het bloemendefilé, haar één-na-laatste. De rector van de Senaat en Van Gend, de pedel, mochten het bordes op om de koningin geluk te wensen met haar verjaardag. Daarna was er de Oranjelunch op de sociëteit met veel oranjebitter en de gebruikelijke 'burgerijmiddag', wat niet veel meer inhield dan dat je spelletjes organiseerde voor de Utrechtse jeugd.

Het USC had een Oranjecomiteit, een speciaal geïnstalleerde commissie tot viering van de Koninginnedag. Op de foto dragen we het oranje lint van de Oranjecomiteit. Twee leden van de Oranjecomiteit stonden de Senaat terzijde op Koninginnedag, een erebaantje voor ouderejaars die zich verdienstelijk gemaakt hadden op de kroeg. In ons jaar waren dat Bob

Steensma en Robert Bosman; de eerste is nu officier van justitie, de tweede is mededingingsadvocaat te Brussel.

Een jaar later, in januari 1980, was Carel Hiebendaal namens het USC aanwezig bij de inhuldiging van Beatrix als koningin. Hij kon er smakelijk over vertellen, met name over zijn *finest hour* toen voormalig premier Den Uyl hem vroeg wie hij dan wel was. Waarop Carel naar eigen zeggen antwoordde: 'Mijn naam is Hiebendaal, rector van het Utrechtsch Studenten Corps, en wie bent u dan wel?'

Illuster zoekt foto's met een verhaal. Stuur uw bijdrage naar Illuster, Postbus 80125, 3508 TC Utrecht. Mailen kan ook: Illuster.redactie@csc.uu.nl. Bij vermelding van naam en adres krijgt u de foto retour.

Lieve Illuster

Brandende kwesties van lezers.
Utrechtse deskundigen brengen verlichting.

Oproep

Prangende vragen kunt u sturen naar
Illuster.redactie@csc.uu.nl.

Waarom schamen veel mensen zich om hun naakte lichaam in de openbaarheid te tonen? Wat zijn de culturele en sociale achtergronden daarvan?

Victor van Dijk – afgestudeerd in de culturele antropologie, 1996

enkels dragen. De schaamte ontstaat als wordt afgeweken van de kledingnorm, die in iedere cultuur weer anders is ingevuld.

De schaamte is niet aangeboren, maar de reden dat mensen zich schamen heeft wel een universele, biologische achtergrond. Basis is de genetisch geïndiceerde man-vrouwrelatie. Die is biologisch niet verder ingevuld, zoals dat wel het geval is bij vogels (monogamie) of bavianen (polygamie). Het is aan de cultuur om 'aan de seks wat te regelen'. Dat leidt tot culturele regels voor seksuele binding, dus seksueel gedrag. Dat verklaart weer de culturele aandacht voor het genitaal, dus voor bedekking van het genitaal, want sommige reflexen zijn nu eenmaal zichtbaar. Het lijkt een logische opdracht voor elke cultuur om, gezien het belang van een stabiel ouderpaar, dat immers nodig is voor de opvoeding van een vroeg geboren jong, het genitaal te 'privatiseren'.

Dr. W.E.A. van Beek is universitair hoofddocent culturele antropologie.

Het is volgens mij nog maar honderdvijftig jaar geleden dat 'wij' dachten dat 'negers' niet echt helemaal mens waren. Hoe kan men dan nu beweren dat bonobo's geen mensen zijn? Met andere woorden: wat definieert de mens, in biologische termen?

J. Mars – afgestudeerd in de sociologie, 1982

Illustratie: Ad Kolkman

Waarom was het circa 900 jaar geleden ongeveer twee tot drie graden warmer op het noordelijk halfrond dan nu, en dat zonder broeikas effect? Dit blijkt uit historische feiten, zoals landbouw op Groenland en IJsland en wijnbouw in Engeland en Schotland, en dit zonder geavanceerde agronomie.

Drs. J. van de Berg – afgestudeerd in de geschiedenis, 1998

'Inderdaad hebben de vikingen vanaf 860 na Christus tot en met de vijftiende eeuw in IJsland en later in Groenland landbouw bedreven. En ook maakte voldoende druivenproductie een echte wijnindustrie mogelijk in Engeland rond de twaalfde tot en met de veertiende eeuw. Hoewel ik geen expert ben op het gebied van vroegere klimaten, weet ik wel dat deze opwarming mogelijk te maken heeft met een van de cycli in de zonne-intensiteit. Daar is op internet heel wat over te vinden (trefwoord: *medieval warming*). Verder spelen er allerlei feedback-mechanismen een rol die die mogelijke zonne-invloed versterken. Het precieze mechanisme is echter onduidelijk. Er wordt vaak een vergelijking gemaakt met de huidige opwarming, om te laten zien dat klimaatverandering ook zonder menselijke invloed kan voorkomen. Dit heet 'natuurlijke klimaatvariabiliteit'. Hierin spelen, naast zonnecycli, vulkaanuitbarstingen en El Niño's een belangrijke rol, aangevuld met interne schommelingen in het klimaatsysteem. Voor het heden komt de invloed van menselijke activiteiten daar dan nog bovenop.'

Dr. G.J.H. Roelofs is docent-onderzoeker aan de faculteit Natuur- en Sterrenkunde, Instituut voor Marien en Atmosferisch Onderzoek.

'Laat me allereerst opmerken dat het schaamtegevoel in de wereld geen universeel beeld geeft. Bij vijftennegentig procent van de mensen is de schaamte genitaal gericht. Toch zijn er bijvoorbeeld in het Amazonegebied naakte vrouwen die zich schamen als ze geen bandjes om hun arm of

'Mens en bonobo zijn twee soorten primaten. In biologische termen is de 'soort' goed gedefinieerd. Een soort betreft een groep individuen die in de natuur met elkaar paren en vruchtbare nakomelingen voortbrengen. De 'soort' is een breed hanteerbaar begrip. Er zijn wel uitzonderingen, zoals de leeuw en tijger die tot verschillende soorten behoren maar in gevangenschap

vruchtbare nakomelingen voortbrengen. Maar dat doet niets af aan de geldigheid en toepasbaarheid van het begrip. Een bonobo verschilt genetisch gezien maar enkele procenten van de mens. Maar bonobo's behoren niet tot de menselijke soort omdat bonobo's en mensen samen geen nakomelingen voortbrengen.

Inderdaad zijn er in het verleden discussies geweest of 'negers' mensen waren, maar die werden ook gevoerd over indianen, aboriginals of maori's. Ik ben hier niet zo deskundig in, maar volgens mij zijn het vooral sociologische kwesties die overigens nog steeds actueel zijn. Want naar mijn idee worden tegenwoordig nog steeds dergelijke vragen gesteld, alleen in een modernere variant. Meer in de trant van 'wat zijn de rechten die wij als groep toekennen aan anderen buiten onze groep?' En dat dat tot discussies leidt behoeft geen toelichting. Denk maar eens aan Guantanamo Bay en de Abu Ghraib gevangenis.'

Dr. Liesbeth H.M. Sterck is universitair hoofddocent gedragsbiologie aan de faculteit Biologie.

Utrechts Universiteitsfonds / Alumnibureau

In 1886 werd het Universiteitsfonds opgericht door alumni van de Universiteit Utrecht. Sindsdien zet het U-fonds zich in voor de Universiteit Utrecht. Zo stelt het bijzondere leerstoelen in, subsidieert het studentenactiviteiten en regelt het sociale zorg voor studenten in financiële nood. Sinds 1999 is het Universiteitsfonds tevens Alumnibureau. Het bureau heeft een uitgebreid programma voor alumni in binnen- en buitenland en voor jonge alumni. Kijk ook in de bijgevoegde folder voor het Najaarsprogramma 2004 voor alumni.

Najaarsprogramma voor alumni. Kijk voor meer

Ufonds – Alumnipas 2004

Drag bij aan de groei en bloei van de Universiteit Utrecht en word begunstiger van het Universiteitsfonds/Alumnibureau. Dat kan al vanaf € 15,- per jaar.

Begunstigers van het Universiteitsfonds ontvangen de Ufonds-alumnipas en kunnen daarmee:

- gratis lenen bij de Universiteitsbibliotheek
- met korting deelnemen aan postacademisch onderwijs
- gebruikmaken van TopSelect en het Studieloopbaancentrum
- met korting naar de Botanische Tuinen
- gebruikmaken van aanbiedingen bij universiteitswinkel SOLARIS

Kijk voor meer informatie op www.alumni.uu.nl of bel (030) 253 8025.

Foto: Van Pelt

Alumnipas-aanbiedingen

Afgestudeerd en op zoek naar een baan?

Voor afgestudeerden van de Universiteit Utrecht die op zoek zijn naar een (nieuwe) baan heeft Topselect een kort begeleidingstraject samengesteld. Doel van het traject is om inzicht te krijgen in het soort banen dat bij je past en je te faciliteren bij het zoeken naar deze baan. Houders van de alumnipas krijgen 10% korting op de tarieven van een of meer van de volgende onderdelen:

- Persoonlijkheidstest (Meyers-Briggs Type Indicator)
- Beroepskeuzetest
- Vacature Matching Systeem

Topselect, Bolognalaan 10, 7de etage, 3584 CJ Utrecht. Meer informatie: (030) 253 5946 (werkdagen tussen 12.00 en 13.30 uur), www.topselectgroep.nl.

Alumnipas-wandelingen

Exclusief voor alumnipashouders wordt een tweetal wandelingen georganiseerd:

- Vrijdag 1 oktober: stadswandeling langs monumentale universiteitsgebouwen in de Utrechtse binnenstad. De rondleiding voert via het Academieggebouw aan het Domplein onder andere naar panden aan het Janskerkhof en de Drift. Aanvang 10.00 uur, verzamelen in bezoekerscentrum RonDom, Domplein 9. De rondleiding duurt circa 1,5 uur.
- Vrijdag 8 oktober: architectuurwandeling op De Uithof. Een aantal innovatieve onderwijsgebouwen op De Uithof wordt onder de loep genomen, waaronder het Minnaertgebouw, het Educatorium en de nieuwe Universiteitsbibliotheek.

Aanvang 14.00 uur, verzamelen in grand café The Basket. De rondleiding duurt circa 2 uur. Aanmelden voor één of beide wandelingen is noodzakelijk en kan via (030) 253 8025 of via ufonds@ufonds.uu.nl. Er is plaats voor maximaal 25 personen.

10 september: alumniprogramma in het teken van 750 jaar Dom

Voorafgaand aan de driemaandelijke alumniborrel van 10 september wordt de opening van het academisch jaar gevierd. Hierbij is aandacht voor het 750-jarig bestaan van het Domcomplex. De hele stad Utrecht is deze maanden het toneel van de viering van de jarige Dom. Voor deze gelegenheid is zelfs het middenschip van de Gotische kerk, weggewaaid in 1674, weer provisorisch in ere hersteld. De Universiteit Utrecht heeft letterlijk en figuurlijk sterke verbondenheid met de Dom (de aula was de kapittelzaal van het Domcomplex). Op 10 september besteden we hieraan uitgebreid aandacht. Onze alumni zijn daarbij van harte welkom.

Programma:

- 14.00 uur: Domplein 2000 wandeling, voor alumni en introducté(e)s

Een deskundige gids voert u naar diverse plekken op en rond het Domplein waar de resten uit het verleden tastbaar en zichtbaar zijn. Op het Domplein is ook de reconstructie van het middenschip te bewonderen.

De rondleiding duurt een uur. Bij grote belangstelling wordt een tweede wandeling gemaakt. De DVD '2000 jaar Domplein' vormt een perfecte inleiding op de wandeling. Via virtuele reconstructies beleeft u de bebouwing van het Domplein vanaf de Romeinse tijd tot nu. Reserveren bij organisatie RonDom is nodig voor deelname: (030) 233 3036. De kosten zijn € 6,50 per persoon.

Meer informatie over de jarige Dom en het programma vindt u op www.750jaardomkerk.nl.

- 16.00 uur: Lezing 'Uit het plakboek van Domkerk en Academie', door dr. Frits Broeyer. De Domkerk heeft een dubbele geschiedenis. De viering van het 750-jarig bestaan houdt natuurlijk vooral verband met het christelijke verleden van de stad Utrecht. Maar sinds de oprichting van de universiteit in 1636 bezet het gebouw ook een belangrijke plaats in de universitaire historie. De kerk is steeds als aula gebruikt wanneer er een ruimte nodig was voor een groot aantal aanwezigen. De functie als universitair centrum domineert vandaag de dag volledig. Geloof en wetenschap gaan weliswaar niet samen op de wijze die Gisbertus Voetius ooit voor ogen had, maar het Domcomplex houdt kerk en universiteit toch nog wel wat bij elkaar, en dit geldt zeker als sailante momenten uit het verleden opgehaald mogen worden.

Dr. Frits Broeyer was tot voor kort als hoofd-docent kerkgeschiedenis werkzaam bij de faculteit Godgeleerdheid. Reserveren is gewenst, via www.alumni.uu.nl.

- 17.00: Alumniborrel

De opening van het academisch jaar staat garant voor een bruisende alumniborrel waar u van harte welkom bent. Gastheer is zoals altijd het Utrechts Universiteitsfonds/Alumnibureau. De spreker is Maarten Prak. Hij zal het hebben over de relatie tussen universiteit, overheid en kerk in het verleden en geeft zijn visie op de relatie tussen universiteit en buitenwacht nu en in de toekomst.

Aanmelden via www.alumni.uu.nl is niet verplicht, wel gewenst. Locatie: Belle van Zuylenzaal, Academieggebouw.

Meer informatie: www.alumni.uu.nl.

informatie in de bijgevoegde brochure.

17 september: jaarvergadering Utrechts Universiteitsfonds

De jaarvergadering van het Utrechts Universiteitsfonds vindt plaats op 17 september in de splinternieuwe Universiteitsbibliotheek op De Uithof. Begunstigers van het Utrechts Universiteitsfonds hebben in augustus een uitnodiging ontvangen, samen met het jaarverslag 2003. De bijeenkomst biedt alumni ook de gelegenheid afscheid te nemen van prof.dr. Hans Vliegthart als voorzitter van het bestuur van het Universiteitsfonds/Alumnibureau. Hij draagt zijn functie over aan dr. Arie Smit, die op dit moment de portefeuille Studentenzaken beheert binnen het bestuur.

23 september: pubquiz voor jonge alumni

Op donderdag 23 september organiseren de Adviescommissie voor Jonge Alumni en het Alumnibureau speciaal voor jonge alumni (afgestudeerd na 1995) een pubquiz! In een ontspannen sfeer kun je met je medealumni strijden om de jonge-alumnitrofee. Test je kennis op het gebied van wetenschap, geschiedenis, actualiteit, sport, muziek en nog veel meer... Een panel van vooraanstaande alumni, waaronder Maarten van Rossem en rector magnificus Willem Hendrik Gispen, jureert de antwoorden en licht deze op geheel eigen wijze toe. De presentatie is in handen van Larry Kendrick, die in het Utrechtse café 'Florin and Firkin' regelmatig pubquizen presenteert.

Vóór de pubquiz kun je met je team eten in de Faculty Club (Academiegebouw). Reserveren tussen 11.00 en 21.00 uur: (030) 253 9910.

Plaats: Senaatszaal van het Academiegebouw, Damplein 29

Ontvangst: 19.00 uur (Belle van Zuylenzaal)

Start pubquiz: 20.00 uur (Senaatszaal)

Aanmelden kan via de antwoordkaart in de bijgevoegde folder of via www.alumni.uu.nl.

Hier vind je ook meer informatie.

Utrecht Lezingen 2004: najaarsprogramma in de regio's

Na het succes van het afgelopen najaar, zijn de regionale alumninetwerken druk bezig met de voorbereidingen voor de Utrecht Lezingen in het komende najaar. De lezingen zullen plaatsvinden op de volgende data:

1 oktober: regio Den Haag

2 oktober: regio Rotterdam

9 oktober: regio Arnhem

21 oktober: regio Brabant

29 oktober: regio Utrecht

2 november: regio Zwolle

22 november: regio Amsterdam

Vooraanstaande sprekers, waaronder Spinoza-prijswinnaar prof.dr. Jan Luiten van Zanden, mr. Luis Moreno-Ocampo (hoofdaanklager van het Internationaal Strafhof Den Haag) en prof.dr. Geert-Jan Knoops (hoogleraar Straf- en Strafprocesrecht in Utrecht en strafpleiter) voeren het woord. Ook wordt u bijgepraat over recente ontwikkelingen binnen de Universiteit Utrecht.

Het totale programma vindt u in de bijgevoegde folder 'Najaarsprogramma 2004' en op www.alumni.uu.nl. Aanmelden kan via de antwoordkaart in de folder of via de website.

Wij nodigen u van harte uit om één of meerdere lezingen bij te wonen.

26 november: alumniborrel

Alle alumni zijn van harte welkom op deze laatste alumniborrel van het jaar. Prof.dr. Hans Vliegthart, scheidend voorzitter van het Utrechts Universiteitsfonds/Alumnibureau, zal in een korte toespraak ingaan op het belang van alumni-beleid in het huidige hoger onderwijsbestel. *Aanvang: 17.00 uur*

Locatie: Maskeradezaal, Academiegebouw

Meer informatie: www.alumni.uu.nl.

Bezoek voor de meest recente ontwikkelingen en activiteiten onze website: www.ufonds.uu.nl.

Alumnicontactpersonen

Contactpersonen faculteiten

- **Utrechts Universiteitsfonds/Alumnibureau**, Heidelberglaan 8, 3584 CS Utrecht, (030) 253 8025, ufonds@ufonds.uu.nl
- **Aardwetenschappen**, Budapestlaan 4, 3584 CA Utrecht, (030) 253 5116, n.meijer@geo.uu.nl
- **Biologie**, Postbus 80088, 3508 TB Utrecht, (030) 253 2276, c.m.jansen@bio.uu.nl
- **Diergeneeskunde**, Postbus 80163, 3508 TD Utrecht, (030) 253 4836, m.e.martens@vet.uu.nl
- **Farmaceutische Wetenschappen**, Postbus 80082, 3508 TB Utrecht, (030) 253 7313, d.a.ondaatje@pharm.uu.nl
- **Geneeskunde**, Postbus 80030, 3508 TA Utrecht, (030) 253 6420, t.m.v.fakkeldij@med.uu.nl
- **Godgeleerdheid**, Heidelberglaan 2, 3584 CS Utrecht, (030) 253 1853, Mswarte@theo.uu.nl
- **Letteren**, Kromme Nieuwegracht 46, 3512 HJ Utrecht, (030) 253 9756, a.poorterman@let.uu.nl
- **Natuur- en Sterrenkunde**, Postbus 80195, 3508 TI Utrecht, (030) 253 3284, j.andriese@phys.uu.nl
- **Rechtsgeleerdheid**, Janskerkhof 3, 3512 BK Utrecht, (030) 253 7018, n.vanderputten@law.uu.nl
- **Ruimtelijke Wetenschappen**, Heidelberglaan 2, 3584 CS Utrecht, (030) 253 2044, y.langen@geog.uu.nl
- **Scheikunde**, Padualaan 8, 3584 CH Utrecht, (030) 253 3793, m.vandergarde@chem.uu.nl
- **Sociale Wetenschappen**, Heidelberglaan 1, 3584 CS Utrecht, (030) 253 4700, h.j.vanrinsum@fss.uu.nl
- **Wijsbegeerte**, Heidelberglaan 8, 3584 CS Utrecht, (030) 253 1831, e.kas@phil.uu.nl
- **Wiskunde en Informatica**, Budapestlaan 6, 3584 CD Utrecht, (030) 253 1515, vlimmere@math.uu.nl
- **IVLOS**, Heidelberglaan 8, 3584 CS Utrecht, (030) 253 4494, m.vanrijswijk@ivlos.uu.nl

Contactpersonen nationaal

- **Regio Amsterdam**, Peter de Haan, Amsterdam@alumni.uu.nl
- **Regio Arnhem**, Koen Verhoeff, Arnhem@alumni.uu.nl
- **Regio Den Haag**, Frans Driedonks, Denhaag@alumni.uu.nl
- **Regio Rotterdam**, Martine Romer, Rotterdam@alumni.uu.nl
- **Regio Brabant**, Kees Ampt, Brabant@alumni.uu.nl
- **Regio Zwolle**, Ieke Rozendaal, Zwolle@alumni.uu.nl
- **Regio Utrecht**, Juditha Melsen, Utrecht@alumni.uu.nl

Contactpersonen internationaal

- **Verenigde Staten**, Irma Jansen, New York, irma_jansen@hotmail.com
- **Zuid-Afrika**, Pieta van Beek, Hanna Botha, Jacques van der Elst Southafrica@alumni.uu.nl
- **Indonesië**, Theo Tuwankotta, Indonesia@alumni.uu.nl
- **Thailand**, Ufonds@ufonds.uu.nl
- **Spanje**, Germaine Custers, Germainecusters@hotmail.com
- **Engeland**, Ufonds@ufonds.uu.nl
- **Frankrijk**, Ufonds@ufonds.uu.nl

Agenda voor alumni

Zonder waardeoordeel te geven signaleert deze rubriek activiteiten en publicaties die voor Utrechtse alumni interessant zijn. Bijdragen zijn welkom: Illustrer.redactie@csc.uu.nl.

V.U.G.S. alumniactiviteiten

Op zaterdag 9 oktober organiseert de Vereniging van Utrechtse Geografiestudenten, V.U.G.S., een lezing en een borrel voor alle alumni ter ere van de 82ste dies. Daarnaast zoeken wij nog enkele enthousiaste jonge alumni (korter dan tien jaar geleden afgestudeerd en jonger dan 35) die op 23 september in het V.U.G.S.-team mee willen dingen naar de Jonge Alumni Trofee. Meer informatie: (030) 253 2789, vugs@geog.uu.nl, www.vugs.nl.

UBV, ook voor alumni

De Utrechtse Biologen Vereniging werkt sinds dit jaar aan een alumnibestand. Binnenkort zijn er activiteiten voor alumni te verwachten. Oud-leden die willen meedenken over ons alumni-beleid of informatie willen ontvangen, kunnen contact met ons opnemen. Meer informatie: (030) 253 6741, ubv@studver.uu.nl.

Alumniactiviteiten aardwetenschappen

Alumni aardwetenschappen die mee willen doen aan de pubquiz voor Jonge Alumni op 23 september, kunnen tot 9 september contact opnemen met Jan-Willem de Blok, deblok@geo.uu.nl. Verder is er komend academisch jaar nog ruimte voor oud-aardwetenschappers die de huidige generatie toe willen spreken over hun ervaringen in de echte wereld. Meer informatie: www.geo.uu.nl/alumniAW.

ALV Reünistenvereniging Veritas

De algemene ledenvergadering van Reünistenvereniging Veritas vindt plaats op vrijdag 24 september om 20.00 uur in het Eigen Huis. Voorafgaand kunnen reünisten van de jaren 1932 tot 1960 vanaf 16.30 uur borrelen en dineren in het eetcafé. Jaargenoten en bekenden vindt u in het recent toegezonden ledenboek. Tot 24 september! Meer informatie: www.veritasreunisten.nl.

Boswell Talen

U wilt uw taalkennis verder ontwikkelen en uitbreiden? De afdeling Boswell Talen van het James Boswell Instituut heeft ruime ervaring met het organiseren van taaltrainingen voor belangstellenden binnen en buiten de Universiteit Utrecht. Medio september starten voor alumni praktische cursussen Engels, Frans, Spaans en Italiaans op diverse niveaus. U kunt zich nog inschrijven. Voor alumni gelden gereduceerde

tarieven. Naast het reguliere cursusaanbod zijn er trainingen op verzoek, zoals Presenting in English. Meer informatie: James Boswell Instituut, (030) 253 8666, www.jbi.uu.nl.

Contractantenonderwijs Letteren

Heeft u interesse in vroegmoderne literatuur, een moderne taal of kunstgeschiedenis? Of houdt u zich liever bezig met taalverwerving Spaans, muziekwetenschap of vrouwenstudies? In het studiejaar 2004-2005 biedt de faculteit der Letteren een uitgebreid cursusaanbod voor contractanten aan. Houders van een alumnipas krijgen 20% korting op het cursusgeld. Meer informatie: (030) 253 6285 (StudiePunt Letteren), www.let.uu.nl/contractanten.

Juridisch PAO

Voor het najaarsseizoen heeft het Juridisch PAO Utrecht weer een scala aan cursussen geprogrammeerd om de kennis van advocaten, rechters en juristen te actualiseren en verdiepen. U kunt zich onder andere aanmelden voor:

- Actualiteiten mensenrechtenverdragen
- Bestuursrechtelijk procederen in de praktijk
- De nieuwe WAO
- Effectenrecht
- Recente ontwikkelingen in media- en communicatierecht

Alumnipashouders, korter dan vijf jaar geleden afgestudeerd aan de faculteit Rechtsgeleerdheid, krijgen 20% korting op de cursusprijs. Meer informatie: www.law.uu.nl/pao, (030) 253 7022/7032.

Alexey Chernikov, winnaar van het Internationaal Studenten Pianoconcours in 2002, speelt voor een enthousiast Vredenburg.

Studiemiddag IVLOS

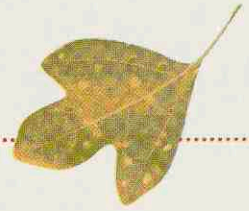
Het IVLOS organiseert op maandag 1 november van 13.30 tot 16.30 uur de jaarlijkse studiemiddag voor schoolpracticumdocenten en alumni. De workshops in de eerste ronde zijn algemeen onderwijskundig en didactisch van aard. De tweede ronde biedt cluster- of vakdidactische workshops. Bij die workshops zijn ook de docenten-in-opleiding van het IVLOS betrokken. De studiemiddag vindt plaats op De Uithof. Er zijn geen kosten aan verbonden. Opgeven kan bij Elise Schokker (A.E.Schokker@ivlos.uu.nl) onder vermelding van *spd/alumni-middag 1 november 2004*.

HOVO

In 2004-2005 biedt HOVO Utrecht (Hoger Onderwijs voor Ouderen) voor iedereen van 50 jaar en ouder maar liefst 63 cursussen op velerlei gebied: van de geschiedenis van de filmkunst tot de actuele stand van zaken van het onderzoek in de oncologie. De eerste najaarscursussen beginnen in september, dus u kunt zich nog net inschrijven. De cursusgids kunt u aanvragen bij het secretariaat. Meer informatie: HOVO-secretariaat, (030) 253 3197, *ma-wo-do van 9.00 tot 12.00 uur*, hovo@usp.uu.nl, www.hovoutrecht.nl.

6^e Internationaal Studenten Pianoconcours

Op vrijdag 22 oktober a.s. vindt in Muziekcentrum Vredenburg de finale plaats van het 6e Internationaal Studenten Pianoconcours. De avond belooft ook dit jaar weer een spannend

en feestelijk evenement te worden. Getalenteerde studenten uit binnen- en buitenland strijden om de eer om tot beste pianist gekozen te worden en een geldprijs van € 2.500,-.

Het pianoconcours wordt iedere twee jaar georganiseerd door de Universiteit Utrecht en het Utrechts Universiteitsfonds en is vanaf het begin een succes bij publiek, jury en deelnemers. Ook dit jaar bevinden zich onder de deelnemers vele getalenteerde studenten uit binnen- en buitenland, zoals Rusland, Slovenië, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk.

De voorrondes en halve finales vinden plaats vanaf 18 oktober 2004. De finale is op vrijdagavond 22 oktober in Muziekcentrum Vredenburg. De finalisten spelen een zelfgekozen stuk en een vaststaand pianoconcert. Ze worden begeleid door het Utrechtsch Studenten Concert. De presentatie is in handen van prof.dr. Willem Albert Wagenaar. Alumni zijn van harte welkom bij deze bijzondere finaleavond. Voor alumni geldt een gereduceerd toegangstarief van € 5,-. Voorafgaand aan het concours kunt u deelnemen aan een rondleiding door het compleet gerenoveerde Academiegebouw met aansluitend een buffet in de Senaatszaal.

De prijs voor dit arrangement is € 42,50.

Kaarten en/of het arrangement zijn te bestellen via www.pianocompetition.uu.nl of (030) 253 3550. Voor het arrangement kunt u zich inschrijven tot 1 oktober. Op de website vindt u meer informatie. Bestellingen worden op volgorde van binnenkomst behandeld.

Faculty Club Helios

De Faculty Club is een aantrekkelijke ontmoetingsplaats voor leden van de Utrechtse universitaire gemeenschap en hun relaties. In een sfeervolle, gastvrije omgeving in het hart van de Utrechtse binnenstad kunt u besprekingen houden, maar ook genieten van een rustig moment aan de leestafel. U kunt er tevens lunchen en dineren. Lid worden? Alumni die begunstiger zijn van het Utrechts Universiteitsfonds betalen geen € 65,- maar € 45,- per jaar. Faculty Club, Achter de Dom 7, 3512 JN Utrecht, (030) 253 9911.

Meer informatie: www.helios.uu.nl, n.vanhaaren@helios.uu.nl.

Make a Move Carrièreweek

Voorjaar 2005 wordt op initiatief van de internationale non-profit studentenorganisatie AIESEC de Make a Move Carrièreweek georganiseerd. Het doel is academische studenten die in hun afstudeerfase zitten in contact te brengen met het bedrijfsleven. Dit kan door middel van bedrijfspresentaties, workshops en individuele gesprekken, afhankelijk van de wensen van het bedrijf. Is uw bedrijf op zoek naar kwalitatief goede studenten, dan kunt u die bij Make a Move Utrecht vinden.

Meer informatie: www.makeamove.nl of peter.vanberkel@makeamove.nl, (030) 253 6327.

Lezingen Studium Generale

- *Cultuurgeschiedenis van de 20e eeuw.*
Twee colleges door prof.dr. H. von der Dunk.
Data: maandag 8 en 15 september.
Tijd: 19.30-22.00 uur.
 - *Nanotopia: Small world, big hopes.*
Symposium over nanotechnologie.
Datum: donderdag 16 september. Tijd: 13.00-17.15 (lectures in English) en 19.00-21.00 uur (forum in Dutch). Plaats: Educatorium, De Uithof, Utrecht.
Meer informatie: www.nanotopia.nl.
 - *De eenheid der wetenschap.*
Data: lezingen op maandag 27 september en 4 oktober. Maandag 11 oktober: forum met universiteitshoogleraren en rector Gispens in de Aula.
 - *Het kind als spiegel van de beschaving.*
Data: de dinsdagen van 5 oktober t/m 14 december.
 - *Economie en Maatschappij.*
Data: de donderdagen van 14 oktober t/m 4 november.
 - *De dromende mens.*
Data: de maandagen van 18 oktober t/m 15 november.
 - *George Sand, 1804-2004.*
Data: de maandagen van 25 oktober t/m 8 november. Plaats: Kanunnikenzaal Faculty Club Helios, Achter de Dom 7, Utrecht.
 - *Byzantium.*
Data: de donderdagen van 18 november t/m 16 december.
Plaats: Senaatszaal Academiegebouw m.u.v. 16 december: Grieks Orthodoxe Kerk Utrecht, Springweg 89, Utrecht.
 - *De geschiedenis van de universiteit.*
Data: de maandagen van 22 november t/m 20 december.
 - *Europa. Kerngebied voor veranderingen.*
Symposium over de Europese identiteit.
Datum: vrijdag 26 november van 13.00 tot 17.30 uur. Plaats: Aula van de nieuwe Universiteitsbibliotheek Uithof.
- Tenzij anders vermeld duren alle programma's van 20.00 tot 22.00 uur en vinden plaats in de Senaatszaal van het Academiegebouw, Damplein 29 te Utrecht.
Meer informatie: Bureau Studium Generale, Heidelberglaan 8, 3584 CS Utrecht, (030) 253 2436, studgen@sg.uu.nl, www.sg.uu.nl.

Boek afscheid Jan Veldhuis

Eind 2003 nam Jan Veldhuis afscheid als voorzitter van het college van bestuur van de Universiteit Utrecht. In het boek 'Academie in verandering', uitgegeven ter gelegenheid van zijn afscheid, reflecteren direct betrokkenen op de ontwikkelingen in 25 jaar universitair bestuur. *Voor lezers van Illuster zijn tien gratis exemplaren beschikbaar, te bestellen bij Paulien van der Veer, p.vanderveer@bs.uu.nl, onder vermelding van Lezersaanbieding Illuster.*

Herfst in de Botanische Tuinen

In het weekend van 16 en 17 oktober kunt u in het Von Gimborn Arboretum in Doorn onder leiding van een gids een prachtige wandeling maken langs de herfststoppers. Op Fort Hoofddijk kunnen bezoekers op zondag 17 oktober zien hoe de planten zich op de winter voorbereiden. Beide rondleidingen zijn om 11.00 en 14.00 uur. *Meer informatie: www.botanischetuinen.uu.nl, (030) 253 5455.*

Ensemble Schönbrunn speelt divertimenti van Haydn

Op dinsdag 2 november verzorgt het Ensemble Schönbrunn een Haydnprogramma voor de Nederlandse Joseph Haydn Stichting. Het ensemble, bestaande uit Marten Root, Johannes Leertouwer, Richard Wolfe en Viola de Hoog, speelt fluitkwartetten, fluittrio's en strijktrio's. Het concert begint om 20.15 uur en vindt plaats in de Gertrudiskapel, Willemsplantsoen 1c te Utrecht. Illusterlezers betalen € 12,- i.p.v. € 15,-. Kaarten bestellen: stort voor 15 oktober het verschuldigde bedrag op gironummer 4388908 t.n.v. de Nederlandse Joseph Haydn Stichting, Utrecht, onder vermelding van concert 2/11, Illuster. De kaarten liggen op 2 november voor u klaar bij de kassa. *Meer informatie: www.haydnstichting.nl.*

Master in Applied Ethics

Allerlei ontwikkelingen in wetenschap en maatschappij vragen om ethische reflectie. Het Ethiek Instituut van de Universiteit Utrecht biedt per februari de mogelijkheid om te beginnen met het (Engelstalige) masterprogramma Applied Ethics. Deze interdisciplinaire master is toegankelijk voor studenten met een afgerond bachelor- of doctoraal diploma. Kandidaten moeten verder een aantoonbare basiscompetentie hebben in de wijsgerige of praktische ethiek. Een toelatingscommissie beslist over aanmeldingen. *Meer informatie: www.ethics.uu.nl, master@ethics.uu.nl.*

Oproepjes

Drie generaties

Illuster is op zoek naar families waarin drie generaties aan de Universiteit Utrecht hebben gestudeerd (of nog studeren) en die het leuk vinden om daarover te vertellen. Aanmelden kan via illuster.redactie@csc.uu.nl.

Introductie '92

In 1992 heb ik, Richard Kok, meegedaan aan de introductie in Utrecht. Vooral de groep vond ik een groot succes. Het lijkt me daarom leuk om weer in contact te komen met de groepsgenoten van toen. Je kunt een mailtje sturen naar illuster.redactie@csc.uu.nl.

Pandhof

Wat hier allemaal niet is gebeurd.
Daar heeft die monnik een dagtaak aan,
om dat op te schrijven.

Je hebt hier - introductietijd - bijvoorbeeld
niet gezoend met het ene meisje,
stiekem achter een pilaar,

schuilend voor een roedel aangenomen
broers en zussen van wie je ook
al niets meer weet.

Om precies te zijn gebeurde dat helemaal
nooit en nergens, van die zoen, maar
het meest van alle plaatsen waar
dat niet gebeurde,

gebeurde het niet hier.

Tekst: Ingmar Heytze / Foto: Ivar Pel

